

**Sprawozdanie z działalności Biura Regionalnego
Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli
za okres grudzień 2020 – listopad 2021 r.**

I. Podstawowe informacje

1. Informacje ogólne

Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli zostało utworzone na mocy uchwały nr XII/146/03 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 5 września 2003 r. Biuro ma status wojewódzkiej jednostki budżetowej.

2. Zatrudnienie

Biuro zatrudnia cztery osoby: dyrektora zatrudnionego na cały etat, pomoc administracyjną zatrudnioną na cały etat, główną księgową zatrudnioną na 1/3 etatu oraz pracownika wspólnego Domu Polski Wschodniej zatrudnionego na cały etat.

Pomoc administracyjna Biura Regionalnego jest zatrudniona na stanowisku od 2 marca 2020 r.

3. Struktura organizacyjna

Strukturę Biura określa jego Statut przyjęty przez Sejmik Województwa. W myśl uchwały Sejmiku z dn. 18 marca 2008 r. nadzór merytoryczny nad wykonywaniem zadań przez Biuro i koordynację współpracy Biura z Urzędem Marszałkowskim sprawuje jednostka organizacyjna Urzędu wskazana w Regulaminie Organizacyjnym. Aktualnie należy to do kompetencji Gabinetu Marszałka.

Działalność Biura finansowana jest przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz niektóre powiaty, miasta i gminy.

4. Cele Biura (według Statutu)

„Podstawowymi celami działania Biura jest ochrona interesów regionu Warmii i Mazur w instytucjach Unii Europejskiej, promocja regionu oraz działanie na rzecz integracji regionu ze strukturami Unii Europejskiej” (§ 3, pkt 1 Statutu).

5. Zakres zadań Biura (według Statutu)

Do zakresu działania Biura należą w szczególności:

- 1) zadania informacyjne:
  - a) bieżące informowanie Województwa o zmianach prawnych, procedurach i decyzjach zapadających w organach Unii Europejskiej (UE),
  - b) informowanie o zapowiedziach zmian w unijnych programach finansowych i funduszach na jak najwcześniejszym etapie oraz przekazywanie tych informacji odpowiednim instytucjom w regionie,
  - c) sporządzanie miesięcznego biuletynu informacyjnego,
- 2) kontakty z instytucjami Unii Europejskiej:
  - a) promocja regionu i reprezentowanie jego interesów w instytucjach Unii Europejskiej,
  - b) koordynowanie współpracy z Komitetem Regionów Unii Europejskiej,
  - c) stworzenie sieci bezpośrednich kontaktów w instytucjach unijnych i biurach regionalnych, m.in. poprzez udział w spotkaniach, prezentacjach, konferencjach i innych imprezach przez nie organizowanych,
- 3) wspieranie władz lokalnych i regionalnych:
  - a) pomoc w organizowaniu wizyt przedstawicieli władz lokalnych i regionalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli,
  - b) pomoc w organizowaniu staży pracowników administracji samorządowej Województwa w Brukseli,
  - c) pozyskiwanie partnerów do programów unijnych prowadzonych przez instytucje w regionie,
  - d) wspieranie samorządu województwa i samorządów powiatowych w zakresie działań związanych z integracją europejską,
- 4) wspieranie instytucji i podmiotów:
  - a) informowanie o programach,

- b) pomoc w pozyskiwaniu partnerów.

II. Realizacja działań Biura w okresie grudzień 2020 r. – listopad 2021 r.

Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli reprezentuje i promuje interesy regionu w instytucjach unijnych – Komisji Europejskiej, Parlamencie Europejskim i Komitecie Regionów. Ponadto Biuro działa na rzecz wzmocnienia wizerunku Województwa Warmińsko-Mazurskiego na poziomie europejskim, między innymi poprzez współpracę z polskimi i zagranicznymi biurami regionalnymi oraz innymi partnerami mającymi swoje siedziby w Brukseli, jak na przykład Stałe Przedstawicielstwo RP przy UE, Ambasada RP w Królestwie Belgii, Instytut Polski, Zagraniczny Ośrodek Polskiej Organizacji Turystycznej.

W okresie sprawozdawczym działania Biura skupiały się na następujących zagadnieniach:

1. Zadania informacyjne

Zadaniem Biura Regionalnego było monitorowanie sektorowych polityk unijnych oraz prawodawstwa wspólnotowego w dziedzinach istotnych dla regionu oraz przekazywanie strategicznych informacji do zainteresowanych podmiotów. Główną metodą pozyskiwania istotnych informacji był udział Biura w licznych spotkaniach i konferencjach organizowanych przez/w instytucjach unijnych, a także przez polskie podmioty działające w Brukseli, jak np. BSP (Business Science Poland) czy oddział PAN – Biuro POLSCA. Ponadto Biuro systematycznie sprawdzało komunikaty zamieszczane na stronach internetowych poszczególnych instytucji unijnych. Zdobywane w ten sposób informacje były selekcjonowane przede wszystkim w oparciu o obszary priorytetowe dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego, a następnie przekazywane właściwym departamentom merytorycznym Urzędu Marszałkowskiego oraz właściwym jednostkom i zainteresowanym podmiotom.

Szczegółowe sprawozdania z działalności Biura były regularnie przekazywane do Gabinetu Marszałka oraz do Departamentu Współpracy Międzynarodowej w postaci miesięcznych raportów. Raporty z działalności są wykorzystywane przez Departament Współpracy Międzynarodowej przy redagowaniu "Biuletynu Informacyjnego - Warmia

i Mazury, Polska, Unia Europejska", który jest przekazywany do jednostek samorządu terytorialnego z terenu województwa, Radnych Sejmiku oraz innych instytucji współpracujących.

Ważnym narzędziem w realizacji zadań informacyjnych Biura jest strona internetowa www.eastpoland.eu prowadzona wspólnie przez wszystkie biura działające w ramach inicjatywy Dom Polski Wschodniej. Znajdują się tam informacje na temat bieżącej działalności instytucji unijnych, a także działań Domu podejmowanych na forum europejskim. Zachęcamy również do odwiedzania uaktualnianej na bieżąco zakładki Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli na Wrotach Warmii i Mazur, w pozycji Unia i Współpraca Zagraniczna.

Ponadto od 2017 roku Dom Polski Wschodniej publikuje średnio raz na 2 miesiące newsletter dotyczący tego, co aktualnie dzieje się w Brukseli oraz kwartalne monitoringi legislacyjne monitorujące następujące polityki: przemysłową, rozwoju obszarów wiejskich, zdrowotną, badań i innowacji oraz polityki spójności. Od II kwartału 2020 r. newslettery są publikowane raz na miesiąc, a monitoringi raz na 3 miesiące.

Dodatkowo, Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego w bieżącym roku **monitorowało następujące zagadnienia: Wieloletnie Ramy Finansowe, przyszłość Polityki Spójności i Wspólnej Polityki Rolnej, turystyka, ochrona środowiska, przedsiębiorczość, nauka, badania i rozwój.**

W ciągu roku w Brukseli odbyło się bardzo wiele spotkań, seminariów i konferencji poświęconych powyższym tematom. Poniżej kilka przykładów, które zostały szerzej zaprezentowane w sprawozdaniach miesięcznych.

WSPÓLNA POLITYKA ROLNA:

4 marca br. odbyło się **webinarium pn. „Jakie są realia Strategii na rzecz Bioróżnorodności oraz Strategii od pola do stołu?”** organizowane przez portal EURACTIV z udziałem przedstawicieli Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, COPA-COGECA, Corteva Agriscience oraz Stałego Przedstawicielstwa Holandii przy UE.

10 maja 2021 r. odbyło się **webinarium pt. „Wykonanie Planów Strategicznych Wspólnej Polityki Rolnej: głos regionów i zainteresowanych stron”** zorganizowane przez

Europejską Sieć na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (ENRD) w ścisłej współpracy z przedstawicielami Komisji Europejskiej.

14-15 października 2021 r. odbyła się wirtualna konferencja pt. **„Farm to Fork – Wspólne budowanie zrównoważonych systemów żywnościowych”**, zorganizowana z inicjatywy Komisji Europejskiej.

POLITYKA SPÓJNOŚCI:

11 marca br. odbyło się **webinarium** dla Biur Regionalnych pn. **„Instrumenty Finansowe w Polityce Spójności. InvestEU oraz inne możliwości finansowania w okresie 2021-2027”** zorganizowane z inicjatywy Komisji Europejskiej.

19 maja 2021 r. odbyło się **webinarium w ramach corocznych spotkań przedstawicieli Biur Regionalnych w Brukseli z Europejską Komisarz ds. Spójności i Reform Panią Elisą Ferreira**.

21 maja 2021 r. odbyło się **webinarium pt. „Rola władz lokalnych i regionalnych w przygotowaniu i wdrażaniu Krajowych Planów Naprawy i Odporności”**, zorganizowane przez Integrupę URBAN z udziałem przedstawicieli Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego oraz przedstawicieli Sieci EUROCITIES, Rady Gmin i Regionów Europy oraz Konferencji Peryferyjnych Regionów Morskich.

31 maja 2021 r. odbyło się **webinarium pt. „Plany Naprawy i Odporności: Przełom czy stracona szansa?”** zorganizowane przez sieć samorządów Energy Cities z udziałem przedstawicieli Komisji Europejskiej oraz Europejskiego Komitetu Regionów.

8 czerwca br. odbyło się **webinarium pt. „Polityka spójności: Dialog pomiędzy kluczowymi aktorami”** zorganizowane przez paneuropejską sieć medialną EURACTIV, przy udziale przedstawicieli Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, sieci Energy Cities, Centrum Badawczego Polityk Europejskich.

14 czerwca br. odbyło się **webinarium pt. „Polityka miejska i Europejski Zielony Ład, a Wieloletnie Ramy Finansowe UE. Perspektywa JST Pomorza Zachodniego”** zorganizowane przez Komisję Europejską, Europejski Komitet Regionów we współpracy z JST z terenu Pomorza Zachodniego.

Na przełomie września i października bieżącego roku odbyły się **3 webinaria** zorganizowane z inicjatywy Komisji Europejskiej dotyczące zapisów **Nowej Karty Lipskiej**.

Nowa Karta Lipska ustanawia kierunki rozwoju europejskich miast po 2020 roku, podkreślając potrzebę ich transformacji i zasady, dzięki którym pobudzane będą innowacje, stymulowane korzystniejsze warunki życia, a także skuteczniej identyfikowane wyzwania i sposoby reagowania na wyzwania społeczne w ośrodkach miejskich.

Pierwsze z nich **pt. „Productive City”** odbyło się 20 września br.

Drugie webinarium **pt. „Green City”** odbyło się 27 września.

Trzecie i ostatnie z tej serii webinarium **pt. „Just City”** odbyło się 4 października.

30 września Biuro wzięło udział w **webinarium** zorganizowanym z inicjatywy DG REGIO **pt. „Citizens Engagement and Inclusion”**. Spotkanie dla przedstawicieli biur regionalnych w Brukseli zorganizowane z inicjatywy DG REGIO koncentrowało się wokół trzech tematów – Konferencji w sprawie przyszłości Europy, nowej inicjatywy pn. Capital(s) of Diversity and Inclusion Award oraz unijnego projektu At School of Open Cohesion (ASOC).

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ:

29 kwietnia br. odbyło się **webinarium pt. „Wsparcie dla przedsiębiorców w formie instrumentów finansowych programów ramowych Unii Europejskiej”** zorganizowane przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz Krajowy Punkt Kontaktowy ds. Instrumentów Finansowych Programów UE

W związku z faktem, iż **Województwo Warmińsko-Mazurskie jest członkiem sieci ERRIN**, Biuro śledziło następujące wydarzenia poświęcone polityce badań i innowacji:

- 1) 8.12.2020 webinarium organizowane przez Biuro Business & Science Poland dla Przedstawicieli Biur Regionalnych w Brukseli, dotyczące postępu prac nad Programem Horyzont Europa.
- 2) 18.12.2020 webinarium **pt. „Misje w Horyzoncie Europa”** zorganizowane przez biuro Business & Science Poland.
- 3) 15.01.2021 webinarium **pt. „Europejski Instytut Innowacji i Technologii (EIT) – Wspólnoty Wiedzy i Innowacji”** zorganizowane przez biuro Business & Science Poland przy współpracy Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

- 4) 19.01.2021 webinarium organizowane przez Biuro Business & Science Poland dla Przedstawicieli Biur Regionalnych w Brukseli, dotyczące postępu prac nad Programem Horyzont Europa.
- 5) 8.02.2021 webinarium pt. „Co nowego w Horyzoncie Europa – podsumowanie zmian w stosunku do Programu Horyzont 2020”, zorganizowane przez Sieć Regionalnych Punktów Kontaktowych Programów Badawczych UE oraz Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE w ramach cyklu webinarium Tydzień z Horyzontem Europa.
- 6) 9.02.2021 webinarium pt. „Infrastruktury badawcze – cele i obszary interwencji” zorganizowane przez Sieć Regionalnych Punktów Kontaktowych Programów Badawczych UE oraz Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE w ramach cyklu webinarium Tydzień z Horyzontem Europa.
- 7) 10.02.2021 webinarium pt. „Europejskie Partnerstwa Technologiczne” zorganizowane przez Sieć Regionalnych Punktów Kontaktowych Programów Badawczych UE oraz Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE w ramach cyklu webinarium Tydzień z Horyzontem Europa.
- 8) 16.02.2021 webinarium organizowane przez Biuro Business & Science Poland dla Przedstawicieli Biur Regionalnych w Brukseli, dotyczące postępu prac nad Programem Horyzont Europa.
- 9) 10.03.2021 webinarium organizowane przez Biuro Business & Science Poland dla Przedstawicieli Biur Regionalnych w Brukseli, dotyczące postępu prac nad Programem Horyzont Europa.
- 10) 12.03.2021 webinarium pt. „Dyskusje o Horyzoncie w Biurze PolSCA - JPI Urban Europe” zorganizowane przez Biuro Promocji Nauki PolSCA PAN w Brukseli.
- 11) 30.03.2021 webinarium organizowane przez Biuro Business & Science Poland dla Przedstawicieli Biur Regionalnych w Brukseli, dotyczące postępu prac nad Programem Horyzont Europa.
- 12) 12.05.2021 webinarium organizowane przez Biuro Business & Science Poland dla Przedstawicieli Biur Regionalnych w Brukseli, dotyczące postępu prac nad Programem Horyzont Europa.
- 13) 18.05.2021 webinarium pt. „Program Horyzont Europa. Jak tworzyć projekty międzynarodowej współpracy badawczej? Część I: Pakiet startowy” zorganizowane

- przez Regionalny Punkt Kontaktowy Programów Badawczych Unii Europejskiej w Poznaniu.
- 14) 19.05.2021 webinarium pt. „Dzień informacyjny EURATOM – nowy program – nowe możliwości” zorganizowane przez Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych Unii Europejskiej.
  - 15) 15.06.2021 webinarium pt. „InvestEU – wsparcie badań i innowacji” zorganizowane przez Biuro Business & Science Poland z udziałem przedstawicieli Komisji Europejskiej i BGK.
  - 16) 16.06.2021 webinarium pt. „EIT Manufacturing – wsparcie na drodze do transformacji cyfrowej” zorganizowane z inicjatywy Biura Business & Science Poland.
  - 17) 17.09.2021 webinarium pt. „COST online Info Day - Poland” zorganizowane wspólnie przez Biuro PolSCA oraz Biuro Business & Science Poland.
  - 18) 5.10.2021 webinarium dotyczące Europejskiego Partnerstwa na rzecz Bioróżnorodności *Biodiversa+*, zorganizowane z inicjatywy Biura PolSCA.
  - 19) 12.10.2021 webinarium pt. „EIC Pathfinder i EIC Accelerator – od pomysłu do komercjalizacji” zorganizowane przez Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE.
  - 20) 20.10.2021 webinarium pt. „Tydzień z klastrami: Klaster 6 – Żywność, biogospodarka, zasoby naturalne, rolnictwo i środowisko” zorganizowane przez Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych Unii Europejskiej.
  - 21) 25.10.2021 webinarium pt. „Europejskie Ekosystemy Innowacji” zorganizowane przez Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych Unii Europejskiej.

W ww. okresie, zgodnie z wymogami art. 34a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa, Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli sporządziło **wkład do Raportu o stanie Województwa Warmińsko-Mazurskiego za 2020 rok** – Informacja z działalności Biura Regionalnego w ubiegłym roku – Departament Polityki Regionalnej.

Biuro przygotowało też **wkład do opracowania - System monitorowania Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku**

2025 w zakresie celu strategicznego 3.2 Intensyfikacja współpracy międzyregionalnej w 2020 roku – ankieta – Departament Polityki Regionalnej.

2. Kontakty z instytucjami UE i innymi podmiotami działającymi przy instytucjach unijnych, m.in. współpraca z biurami regionalnymi.

W celu wykonania swoich statutowych zadań w minionym okresie sprawozdawczym Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli oprócz bieżącej współpracy z instytucjami UE, ściśle współpracowało z polskimi i zagranicznymi biurami regionalnymi oraz innymi instytucjami mającymi siedzibę w Brukseli.

Czwarty kwartał bieżącego roku rozpoczął się corocznym wydarzeniem z udziałem Komisji Europejskiej, czyli **19. edycją Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast 2021**, która odbyła się w dniach 11-14 października 2021 r. W konferencjach uczestniczyło około 150 przedstawicieli władz lokalnych i regionalnych.

Głównym hasłem tegorocznej edycji ETRiM jest „Razem na rzecz zdrowienia” #EURRegionsWeek 2021 koncentrował się na czterech tematach:

- Zielona transformacja
- Spójność
- Transformacja cyfrowa
- Zaangażowanie obywateli

Celem ETRIM jest:

- wspólne omówienie wyzwań stojących przed europejskimi regionami i miastami oraz wymiana pomysłów dot. możliwych rozwiązań, poprzez zgromadzenie przedstawicieli politycznych, decydentów, ekspertów i praktyków polityki regionalnej, a także interesariuszy z biznesu, bankowości, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, środowisk akademickich, badawczych, naukowych, a także instytucji UE i mediów;

- zapewnienie platformy do budowania zdolności oraz wymiany doświadczeń i dobrych praktyk dla osób wdrażających politykę spójności UE i zarządzających jej instrumentami finansowymi;

- ułatwienie współpracy i tworzenia sieci między regionami i miastami;

W Europejskim Tygodniu Regionów i Miast co roku mogą wziąć udział urzędnicy i eksperci europejscy, krajowi, regionalni i lokalni oraz eksperci w dziedzinie zarządzania i oceny

programów polityki spójności; przedstawiciele firm prywatnych, instytucji finansowych oraz stowarzyszeń europejskich i krajowych; członkowie Europejskiego Komitetu Regionów, posłowie do Parlamentu Europejskiego oraz politycy krajowi, regionalni i lokalni, w tym młodzi wybrani politycy (YEP); obywatele, którzy chcą wyrazić swoje poglądy i wziąć udział w debacie na temat przyszłości Europy oraz ich regionów i miast; naukowcy, studenci studiów doktoranckich i magisterskich, a także praktycy w dziedzinie europejskiej polityki regionalnej i miejskiej; dziennikarze z europejskich, krajowych, regionalnych i lokalnych mediów.

W ramach ETRIM, Dom Polski Wschodniej zorganizował webinarium z cyklu **Kawa z Ekspertem pt.: „Mapa Europejskiego Zielonego Ładu w rolnictwie i na obszarach wiejskich”**. Wydarzenie jest szerzej opisane w dziale Działania Domu Polski Wschodniej.

ETRIM to bardzo ważny Tydzień, stąd też Biuro rozsyłało kilkakrotnie informacje zachęcające do udziału w wydarzeniach, które w tym roku odbywały się online.

W ramach październikowego Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast Biuro wzięło także udział w innych wydarzeniach, z których szczegółowe notatki zostały przesłane do odbiorców rozsyłanych przez Biuro informacji oraz umieszczone w comiesięcznym Biuletynie opracowywanym wspólnie z Departamentem Współpracy Międzynarodowej.

2.1. Działania promocyjne

Jednym z aspektów działalności Biura Regionalnego w Brukseli są działania promocyjne. Wydarzenia organizowane przez Biuro w Brukseli i w województwie pozwalają na dotarcie do osób pochodzących i reprezentujących różne zakątki Europy i świata. Biuro, poprzez uczestnictwo i organizację różnego rodzaju wydarzeń, kształtuje wizerunek Województwa Warmińsko-Mazurskiego, jako aktywnego partnera i dynamicznie rozwijającego się regionu. Ze względu na ograniczenia związane z pandemią COVID-19 zaplanowane wydarzenia zostały odwołane, natomiast **2 grudnia br.** zaplanowana jest organizacja w Brukseli **pokazu filmu „Wyzwanie”**. Wydarzenie będzie współfinansowane i współorganizowane przez Biuro we współpracy z Instytutem Polskim w Brukseli oraz CEiIK.

3. Wspieranie władz lokalnych i regionalnych. Organizowanie wizyt studyjnych, konferencji, obsługa delegacji. (Kontakty z instytucjami UE i innymi podmiotami działającymi przy instytucjach unijnych.)

Wsparcie organizacyjne oraz obsługa delegacji z regionu należą do istotnych zadań działalności Biura. Bardzo ważnym aspektem działalności Biura jest organizacja wizyt studyjnych, konferencji i spotkań władz regionu oraz pracowników Urzędu Marszałkowskiego z m.in. Komisją Europejską, a w okresie pandemicznym zwiększona współpraca z partnerami z województwa w zakresie współorganizacji wydarzeń w regionie. Ze względu na ograniczenia związane z pandemią COVID-19 w bieżącym roku nie odbyła się żadna z wizyt studyjnych. Natomiast we współpracy z jednostkami z Warmii i Mazur, Biuro zorganizowało szereg konferencji online.

30 listopada 2020 r. odbyło się współorganizowane przez Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli **webinarium "Możliwości finansowania polskich firm w ramach Europejskiej Rady ds. Innowacji (European Innovation Council) - Horyzont Europa"**.

Europejska Rada ds. Innowacji (European Innovation Council) to inicjatywa, która wpisuje się w III Filar struktury Programu Horyzont Europa (*Innowacyjna Europa*), a jej głównym celem jest wspieranie najbardziej obiecujących przedsiębiorstw, naukowców oraz MŚP w realizacji ich innowacyjnych projektów. Budżet na działania w ramach Europejskiej Rady ds. Innowacji będzie wynosił ponad 10 mld € w latach 2021-2027.

EIC wspomaga firmy, które nie są w stanie pozyskać finansowania na rynku krajowym ze względu na wysokie ryzyko, które charakteryzuje ich rozwiązania. Jeden z kluczowych elementów EIC, któremu poświęcone zostało spotkanie, to tzw. EIC Accelerator (zastąpił wcześniej funkcjonujący SME Instrument), skierowany do firm, które mogą samodzielnie aplikować o środki w ogłaszanych konkursach. Instrument EIC Accelerator daje możliwość aplikowania o środki pojedynczym firmom, które będą samodzielnie składać projekt. W Polsce obecnie realizowanych jest ponad 100 projektów, które otrzymały dofinansowanie w ramach EIC Accelerator.

Pomoc, jaką oferuje instrument EIC Accelerator dedykowana jest pojedynczym podmiotom. Proponowana innowacja (produkt, usługa, model biznesowy) powinna być opracowana na skalę europejską lub światową oraz znajdować się w fazie prototypu na etapie prac rozwojowych (zakończony 5 TRL). Firmy młode, nieposiadające historii finansowej, mogą również ubiegać się o dofinansowanie, o ile ich rozwiązanie spełnia stawiane wymogi. Nowością jest dopuszczenie do udziału małych spółek o średniej kapitalizacji na poziomie

UE lub międzynarodowym, które wykraczają poza definicję MŚP ale nie są jeszcze dużym przedsiębiorstwem (tzw. mid-cups).

W ramach Instrumentu EIC Accelerator od 2021 roku ogłaszane są 2 konkursy (Europejski Zielony Ład oraz Strategiczne/Kluczowe Technologie, np. medycyna, AI, technologie typu *blockchain*). Komisja Europejska będzie szczególnie zachęcać do udziału firmy prowadzone przez kobiety: 40% projektów w każdym konkursie będzie musiało spełniać wskazany wymóg.

14 grudnia 2020 r. odbyło się zorganizowane przez Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli **spotkanie online Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego Pana Gustawa Marka Brzezina z Komisarzem UE ds. Rolnictwa Panem Januszem Wojciechowskim**. W inicjatywie wzięli udział również przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie, lokalnych grup działania oraz przedsiębiorcy reprezentujący Sieć Dziedzictwa Kulinarne Warmia, Mazury, Powiśle. Podczas spotkania omówiono unijne wsparcie dla obszarów wiejskich i polskiego rolnictwa. Komisarz Janusz Wojciechowski poinformował, że w nowej perspektywie na lata 2021-2027 KE przewidziała środki finansowe na Wspólną Politykę Rolną w wysokości 387 mld euro, z czego dla Polski kwota ta miałaby wynieść 32,2 mld euro. Dodał również, że ogółem przewidziane środki unijnego wsparcia dla Polski mają wynieść 164 mld euro. Zaznaczył, że reforma Wspólnej Polityki Rolnej będzie polegała na wprowadzeniu planów strategicznych, które będą przygotowywane przez poszczególne państwa, a więc każdy kraj określi swój sposób wykorzystania funduszy rolnych w zakresie dopłat bezpośrednich jak i rozwoju obszarów wiejskich. Obecnie rozesłano do krajów członkowskich rekomendacje dotyczących Planów Strategicznych. *„Kontrowersyjną kwestią budzącą dyskusje w całej Europie jest tzw. zielona architektura, czyli ekoprogramy, pewne zmiany dotyczące warunkowości, proekologiczny charakter rolnictwa”* - tłumaczył Komisarz. Podkreślił, że *„ten kierunek zmian jest wyjątkowo korzystny dla krajów takich jak Polska, które mają strukturę rolnictwa rozdrobnioną (...), system produkcji oparty na małych i średnich gospodarstwach rodzinnych”*.

Komisarz Wojciechowski zauważył, że w województwie warmińsko-mazurskim funkcjonują gospodarstwa rolne zarówno małe, średnie jak i wielkoobszarowe a propozycje, które zawiera Zielony Ład są mocno adresowane w kierunku małych i średnich gospodarstw i im będzie łatwiej skorzystać z tych programów. Zwrócił też uwagę na bardzo różny punkt wyjścia,

jeżeli chodzi o główne wskaźniki dotyczące Zielonego Ładu, jak poziom nawożenia, zużycia pestycydów i emisji gazów cieplarnianych, użycia antybiotyków.

Zdaniem Komisarza Wojciechowskiego, w Polsce jest duża dysproporcja między liczbą gospodarstw rolnych a liczbą zakładów przetwórczych. Gospodarstwa są mniejsze niż średnia w UE, a zakłady dwukrotnie większe niż średnia w UE. Małe gospodarstwa nie mają gdzie zbyć swoich produktów. Dlatego, jak mówił, w planie strategicznym muszą być programy, które będą wspierać rolnictwo ale i lokalne przetwórstwo. Jednym z priorytetów w nowej polityce rolnej ma być skrócenie drogi produktu od pola do stołu. Obecnie produkty są wożone po całej Europie i świecie, średnio droga od produktu rolnika do konsumenta wynosi 170 km. W tym miejscu uczestnicy spotkania wspólnie stwierdzili, że żywność, co do zasady, powinna być konsumowana lokalnie, co pośrednio zwiększa szanse na wzmocnienie i rozwój lokalnych producentów i przetwórców dając również impuls powiązanej gałęzi gospodarczej jaką jest turystyka.

Marszałek Brzezin wspominał o produkcji ekologicznej, która potrzebuje dodatkowego impulsu do swojego rozwoju z uwagi na spadającą liczbę gospodarstw w Polsce, których najwięcej znajduje się w naszym województwie, bo aż prawie 18 proc. wszystkich gospodarstw ekologicznych w Polsce. Komisarz Wojciechowski zapowiedział zachęty dla takiego rolnictwa. Poinformował, że w przyszłym roku KE przedstawi plan rozwoju rolnictwa ekologicznego. Dodał, że w tej chwili wskaźnik objęcia gruntów w UE takimi gospodarstwami jest na poziomie 8 proc., w Polsce zaledwie 3 proc.

Ustalono, że kierunek zmiany rolnictwa powinien być bardziej zrównoważony, z tradycyjną metodą uprawy i ze zrównoważoną produkcją żywności (zdrowej żywności) - to najlepsza droga jaką może iść rolnictwo polskie, a szczególnie rolnictwo regionu Warmii, Mazur i Powiśla.

W czasie spotkania Komisarz wskazał na potrzebę zwiększenia synergii między politykami instrumentów budżetowych UE, a także na budowanie partnerstwa lokalnego (zorientowanego na lokalne rynki), krótkich łańcuchów dostaw i funkcjonowania oznaczenia dobrostanu zwierząt oraz żywności.

Komisarz UE ds. rolnictwa wspólnie z Marszałkiem Województwa Warmińsko-Mazurskiego w oparciu o art. 174 Traktatu o Funkcjonowaniu UE stwierdzili, że zbyt mało środków finansowych z Polityki Spójności trafia na obszary wiejskie. Biorąc pod uwagę specyfikę województwa warmińsko-mazurskiego oraz niski wskaźnik zaludnienia, omówiono i

przedstawiono Panu Wojciechowskiemu oczekiwania, które mogłyby przyczynić się do zmniejszenia dysproporcji w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w porównaniu z bardziej rozwiniętymi regionami.

Poruszono tematy związane z zapewnieniem podstawowych potrzeb mieszkańców i dążeniem do sprawnie funkcjonującej infrastruktury lokalnej m.in. dróg lokalnych, systemów wodno-ściekowych, lokalnych targowisk czy kształtowania przestrzeni publicznej.

W dniu 3 marca br. z inicjatywy Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli, we współpracy z Departamentem Ochrony Środowiska oraz Gabinetem Marszałka odbyła się **konferencja pt. „Czy na Warmii i Mazurach potrzebna jest uchwała antysmogowa?”**. Udział w wydarzeniu wzięli przedstawiciele jst z terenu województwa. Podczas spotkania nie zabrakło również radnych sejmiku województwa oraz inspektorów Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Wydarzenie otworzył Pan Gustaw Marek Brzezina – Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Województwo warmińsko-mazurskie jest jednym z dwóch województw, w których nie została jeszcze uchwalona tzw. „uchwała antysmogowa”. Konferencja miała na celu podkreślenie jak ważna jest jakość powietrza nie tylko na poziomie krajowym, ale przede wszystkim lokalnie.

Gminy jako jednostki samorządu terytorialnego, będące najbliżej mieszkańców, mają największy wpływ na podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa. Mają także możliwość wsparcia swoich mieszkańców różnymi formami dofinansowania, a także udzielenia informacji w zakresie innych środków krajowych, dzięki którym można finansować działania takie jak wymiana pieców, podłączenie do sieci ciepłowniczej czy termomodernizacja budynków mieszkalnych.

Podczas konferencji swoje doświadczenia, spostrzeżenia oraz wiedzę przekazali:

- Andrzej Urbanik - specjalista w Komisji Europejskiej, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej „Doświadczenia i rekomendacje Komisji Europejskiej w zakresie walki o czyste powietrze”
- Tomasz Zalewski - Naczelnik Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Olsztynie Departament Monitoringu Środowiska Główny Inspektorat Ochrony Środowiska „Pomiary jakości powietrza i ich wpływ na działania jednostek samorządowych i wpływanie na poprawę jakości powietrza w województwie”

- Hanna Teodorowicz - Dyrektor Biura Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie „Program priorytetowy Czyste Powietrze – realizacja oraz efekty wdrażania w województwie warmińsko-mazurski”
- Witold Wróblewski - Prezydent miasta Elbląg „Działania proekologiczne w mieście Elblągu”
- Bogusława Bandelewska - Specjalista ds. ochrony środowiska, Urząd Miasta Iławy „Działania gminy miejskiej Iława w zakresie ochrony powietrza”.

Konferencję podsumowała Pani Jolanta Piotrowska – Członek Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Zaznaczyła, że choć Warmia i Mazury są najczystszym regionem na mapie Polski, nie powinno zatrzymywać naszych działań proekologicznych. Pracujemy aktualnie nad opracowaniem uchwały antysmogowej, która ma na celu zapobieżenie negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi lub na środowisko, wprowadzenie ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. W związku z powyższym aby przepisy te nie były martwe, musimy skupić się na pozyskaniu środków finansowych, aby najuboższe gminy naszego województwa nie miały problemu z wprowadzeniem założeń takiej uchwały. Chcemy również, aby gminy jako jednostki będące najbliżej mieszkańców podjęły czynną współpracę podczas konsultacji nad uchwałą antysmogową. Zależy nam, aby działania przez nas podejmowane wpisywały się w założenia Europejskiego Zielonego Ładu, bo jak wspomniała Pani Jolanta Piotrowska zdrowie naszych mieszkańców zależy od tego jakie będziemy mieli powietrze.

Prezentacje dostępne są pod adresem:

<https://warmia.mazury.pl/srodowisko/aktualnosci/6416-o-uchwale-antysmogowej-na-warmii-i-mazurach>

W dniu 25 marca br. odbyło się **webinarium pt. Inicjatywy Komisji Europejskiej oraz ich finansowanie na rzecz opieki zdrowotnej w kolejnych Wieloletnich Ramach Finansowych**. Wydarzenie zorganizowane zostało z inicjatywy Dyrektora Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli we współpracy z Gabinetem Marszałka oraz Departamentem Zdrowia. Głównymi tematami wydarzenia były działania podejmowane przez Komisję Europejską w obszarze zdrowia, a także doświadczenia z poprzednich lat wdrażania unijnych inicjatyw oraz oczekiwania placówek medycznych regionu Warmii i Mazur w nowym okresie programowania. Webinarium odbyło się z udziałem Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego Pana Gustawa Marka Brzezina oraz zaproszonych

Prelegentów - Pana Filipa Domańskiego Specjalisty w Komisji Europejskiej, Dyrekcja Generalna ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności oraz Pana Romana Lewandowskiego Dyrektora Wojewódzkiego Szpitala Rehabilitacyjnego dla Dzieci w Ameryce.

Pani Małgorzata Wasilenko Dyrektor Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli przywitała prelegentów oraz uczestników, informując jednocześnie o celach i wprowadzając w tematykę webinarium. Zapraszając do czynnego udziału w spotkaniu oddała głos Marszałkowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego Panu Gustawowi Markowi Brzezinowi.

Jak podkreślił Marszałek Województwa, trwający od ponad roku kryzys zdrowotny pokazuje, jak bardzo ważna jest sprawna ochrona zdrowia, która stanowi strategiczny filar funkcjonowania społeczeństw. Kolejna perspektywa finansowa UE stwarza możliwości określania nowych priorytetów, planowania inwestycji i dopasowywania działań do współczesnych uwarunkowań. Samorząd województwa, mając na uwadze potrzeby inwestycyjne w zakresie ochrony zdrowia, dostosowuje programowanie do bieżącej sytuacji, czego potwierdzeniem były również liczne projekty zgłaszane przez samorządy lokalne z regionu do Krajowego Planu Odbudowy. Marszałek Województwa podkreślił, jak znaczne jest zapotrzebowanie na inwestycje w ochronie zdrowia na Warmii, Mazurach i Powiślu. Jednostki powiatowe zgłosiły do dofinansowania 20 projektów opiewających na kwotę niemal 274mln złotych. Wśród tych projektów znajdują się również dwa, szczególnie ważne z perspektywy naszego regionu, dotyczące infrastruktury uzdrowskiej przy Samodzielnym Publicznym Zespole Gruźlicy i Chorób Płuc w Olsztynie (56mln zł) oraz SOR przy Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Olsztynie (36mln zł). Trwają również prace nad nową inteligentną specjalizacją regionu. Jak podkreślił Marszałek Województwa istnieją szanse, by tą specjalizacją zostało *zdrowe życie*, co przyczyniłoby się do rozwoju sektora zdrowia i turystyki prozdrowotnej.

Pan Filip Domański swoją prezentację rozpoczął od omówienia **Planu odbudowy dla Europy – NextGenerationEU**, który opiera się na III filarach, a jego głównym celem jest inwestowanie w działania na rzecz zielonej, cyfrowej i odpornej Unii Europejskiej.

Filar I

Wspieranie krajów członkowskich w odbudowie, w ramach których dostępny jest Europejski Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (będzie finansował krajowy plan odbudowy), reACT-EU wspierający politykę spójności, wzmocnione programy na rzecz

rozwoju obszarów wiejskich, Mechanizm Sprawiedliwej Transformacji (na rzecz transformacji energetycznej)

Filar II

Ożywienie gospodarcze i wsparcie inwestycji w sektorze prywatnym. Dostępne instrumenty finansowe to Instrument Wsparcia Wyłacalności, Instrument Inwestycji Strategicznych, Program InvestEU (przede wszystkim dla sektora prywatnego)

Filar III

Wyciąganie wniosków z obecnego kryzysu. Filar III to Nowy Program Zdrowotny, Mechanizm rescEU (finansuje m.in. koszty zakupu sprzętu i wyposażenia), programy na rzecz badań i innowacji.

Programy unijne wspierające inwestycje zdrowotne:

EU4Health, rescEU (Unijny Mechanizm Obrony Cywilnej), Horyzont Europa, Europa Cyfrowa (m.in. telemedycyna), Europejski Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (inwestycje, reformy, pomoc techniczna np. w zakresie przeprowadzania reform, planowania inwestycji), reACT-EU (mechanizm pomostowy pomiędzy budżetem poprzedniej oraz obecnej perspektywy finansowej), Polityka Spójności (EFRR, EFS+), InvestEU (łączy instrumenty finansowe wspierające inwestycje o kluczowym znaczeniu dla wzrostu gospodarczego).

EU4Health

Program zarządzany centralnie, dedykowany inwestycjom w opiece zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa zdrowia i zdolności reagowania na kryzysy, długoterminowego zapobiegania chorobom oraz nadzoru epidemiologicznego, dostępu do diagnostyki i leczenia, rozwoju współpracy transgranicznej w dziedzinie zdrowia. W ramach programu dostępne są dotacje bezpośrednie dla beneficjentów oraz zamówienia zarządzane centralnie przez Komisję Europejską. Dostępny dla wszystkich krajów członkowskich.

rescEU

Mechanizm wsparcia UE w obszarze ochrony ludności w celu reagowania na sytuacje kryzysowe o dużej skali (np. działania na rzecz zwiększania możliwości gromadzenia zasobów przez państwa członkowskie). Program rescEU jest zarządzany centralnie przez Komisję Europejską, a w jego ramach dostępne są dotacje i zamówienia zarządzane przez Komisję Europejską. Budżet wynosi 3,1mld € i jest dedykowany wszystkim państwom członkowskim.

Horyzont Europa (Segment Cyfrowy)

Segment Cyfrowy przewiduje działania w 6 obszarach opieki zdrowotnej:

Zdrowie przez całe życie, Środowiskowe i społeczne determinanty zdrowia, Choroby zakaźne i rzadkie, Choroby zakaźne, Zdrowotne i opiekuńcze narzędzia, technologie i rozwiązania cyfrowe, Systemy ochrony zdrowia. Poza wskazanymi obszarami wspierane mogą być także wszelkie działania na rzecz zapobiegania nowotworom (prewencja, leczenie, rehabilitacja, promocja zdrowego trybu życia). W ramach Programu Horyzont Europa powoływane są m.in. Partnerstwa na rzecz działalności badawczo-rozwojowej, do których przystępują poszczególne państwa oraz instytucje przez nie delegowane.

Cyfrowa Europa

Wspiera cyfrową transformację społeczeństw i gospodarek krajów członkowskich UE na rzecz upowszechnienia technologii cyfrowych w kluczowych obszarach, m.in. zdrowia. Budżet wynosi 9,2mld €. W ramach Programu możliwe jest wsparcie rozwoju AI, inwestycji w umiejętności cyfrowe Europejczyków, rozwój sieci cyfrowych o wysokim potencjale, przeciwdziałanie cyberatakam.

Europejski Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności

Finansowanie w ramach Instrumentu powiązane jest z Semestrem Europejskim, w ramach którego Komisja Europejska analizuje zagrożenia oraz obszary, wymagające poprawy. Środki dedykowane są inwestycjom oraz reformom i dostępne będą w postaci dotacji oraz pożyczek na wdrażanie krajowych planów odbudowy, określonych zgodnie z celami Europejskiego Semestru (w tym w odniesieniu do zielonej i cyfrowej transformacji). Pomoc dostępna dla wszystkich państw członkowskich, ze szczególnym uwzględnieniem najbardziej dotkniętych krajów. W ramach tego mechanizmu funkcjonuje Instrument Wsparcia Technicznego w wysokości 864mln € (wsparcie państw członkowskich w opracowaniu reform).

reACT-EU

Mechanizm pomostowy pomiędzy budżetem poprzedniej oraz obecnej perspektywy finansowej. Okres obowiązywania to lata 2020-2022. Możliwy do wykorzystania na programy pracy krótkoterminowej, zatrudnianie młodzieży, wsparcie rynku pracy, wsparcie płynności i wypłacalności sektora MŚP. Dostępne są tutaj elastyczne dotacje w ramach polityki spójności dla gmin, szpitali i przedsiębiorców, za pośrednictwem Instytucji Zarządzających państw członkowskich. Nie jest wymagane współfinansowanie krajowe. Budżet wynosi 55mld € dodatkowego finansowania w ramach polityki spójności w okresie

2020-2022. Komisja Europejska proponuje wprowadzenie nowego celu tematycznego do Rozporządzenia w sprawie Funduszy Spójności, dedykowanego wspieraniu kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 oraz przygotowania do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność.

Rozwój i spójność regionalna na lata 2021-2027

Komisja Europejska kładzie większy nacisk na wzmocnienie powiązania z Europejskim Semestrem, uproszczenie wymogów formalnych dla beneficjentów, podejście właściwiej dostosowane do wymogów rozwoju regionalnego. Inwestycje w opiekę zdrowotną i długoterminową mogą być przewidziane w ramach celu 1. i 4. Polityki Spójności. Zmieniony projekt w zakresie EFRR na lata 2021-2027 przewiduje m.in. podnoszenie odporności systemów zdrowotnych, kwalifikowalność produktów niezbędnych dla wzmocnienia odporności na zagrożenia zdrowotne i katastrofy. W zakresie EFS+ na lata 2021-2027 przewiduje dodanie nowego artykułu *Rozwiązania tymczasowe w sprawie użycia EFS+ w wyjątkowych przypadkach*, upoważniającego Komisję Europejską do rozszerzenia wsparcia m.in. o dostęp do opieki zdrowotnej również dla osób niebędących w szczególnie trudnej sytuacji ekonomiczno-społecznej.

InvestEU

Program InvestEU wraz z dodatkowym Narzędziem Inwestycji Strategicznych. Wspiera wspólny rynek, inwestując w łańcuchy dostaw i wartości, w tym opieki zdrowotnej i krytycznej infrastruktury. Wykorzystuje fundusze publiczne do gwarantowania inwestycji ze źródeł prywatnych. Budżet – 75mld €. W ramach programu funkcjonuje nowy obszar Europejskich Inwestycji Strategicznych, dedykowany m.in. produkcji i gromadzeniu krytycznych elementów (leki, wyroby medyczne, sprzęt). Program stwarza możliwości inwestycji zdrowotnych oraz eZdrowotnych, takich jak BRI w nowe i dostępne produkty zdrowotne, infrastrukturę zdrowotną, opiekę długoterminową, eZdrowie, nowe modele opieki, infrastruktura zapewniająca łączność, upowszechnianie technologii i usług cyfrowych. Dyrektor Wojewódzkiego Szpitala Rehabilitacyjnego dla Dzieci w Ameryce Pan Roman Lewandowski przedstawił uczestnikom spotkania wyniki ankiety, przeprowadzonej z czynnym udziałem 24 placówek opieki zdrowotnej, w tym wojewódzkich, powiatowych/miejskich oraz pozostałych, z terenu województwa warmińsko-mazurskiego. Ankieta koncentrowała się wokół dotychczas zebranych przez te podmioty doświadczeń w pozyskiwaniu i rozliczaniu środków oraz trudności z tym związanych, a także oczekiwań

wobec nowej perspektywy finansowej. Wśród najczęściej zgłaszanych problemów była zbyt mała ilość środków do podziału z poziomu województwa, zbyt krótki czas na składanie wniosków, częste zmiany w Regulaminie, rozliczanie projektów i sprawozdawczość. Oczekiwania dotyczyły m.in. zwiększenia alokacji środków dla szpitali powiatowych, uproszczenia procedur, wydłużenia czasu na składanie wniosków, czy redukcji poziomu udziału własnego w projektach.

22 kwietnia br. z inicjatywy Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego odbyło się **webinarium dla LGD z Warmii i Mazur „O Wspólnej Polityce Rolnej po 2021 r.”** W konferencji uczestniczyli przedstawiciele Lokalnych Grup Działania i Lokalnych Grup Rybackich z Warmii i Mazur. Samorząd województwa reprezentowała Pani Sylwia Jaskulska, Członek Zarządu Województwa, natomiast Biuro Regionalne w Brukseli – Dyrektor Małgorzata Wasilenko. Podczas webinarium zaprezentowano aktualny stan wiedzy w zakresie roli Lidera i Lokalnych Grup Działania we Wspólnej Polityce Rolnej 2021-2027 od strony Instytucji Europejskich.

Pan Paweł Szabelak (I sekretarz Wydziału Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE) omówił zmiany we Wspólnej Polityce Rolnej po 2021 roku, ze szczególnym zwróceniem uwagi na rozwój obszarów wiejskich – aktualny stan negocjacji Parlamentu Europejskiego. Uczestnicy zapoznali się z podziałem zadań i zakresem możliwego wsparcia inicjatywy Leader z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w kontekście Europejskiego Zielonego Ładu i jego polityki dotyczącej zrównoważonego rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich w UE w przyszłej perspektywie finansowej 2021-2027.

Z kolei Pani Iwona Lisztwan (reprezentująca Komisję Europejską, Dyрекcję Generalną ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich) omówiła rolę Lokalnych Grup Działania w realizacji podejścia Leader po 2021 roku z perspektywy UE. Wielokrotnie zwracała uwagę na wartość dodaną wynikającą z funkcjonowania lokalnych grup działania. Wskazała kluczowe punkty w procesie przygotowania do wdrażania planów strategicznych po 2021 roku.

W ramach tzw. „głosu z regionu” swoje wystąpienie miał Pan Tomasz Piłat (prezes Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie „Południowa Warmia”), który reprezentował przedstawicieli LGD/LGR z województwa warmińsko-mazurskiego. Na wyraźną prośbę prelegentów z Brukseli przedstawił stanowisko LGD/LGR z naszego regionu w zakresie kluczowych cech podejścia Leader i ich realizacji w praktyce. Zaprezentował sukcesy i problemy we wdrażaniu

Leadera w obecnej perspektywie finansowej. Przedstawił także postępy oraz bariery we wdrażaniu strategii wielofunduszowych (instrument RLKS) w perspektywie finansowej 2021-2027.

Odpowiadając na zapotrzebowanie członków Grupy Roboczej ds. RPO WiM 2021-2027 w dniu 23 kwietnia, z inicjatywy Dyrektora Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego odbyło się **webinarium w sprawie Gospodarki Obiegu Zamkniętego**. Prelegentem była Pani Małgorzata Gołębowska – przedstawicielka Komisji Europejskiej, która przedstawiła uczestnikom założenia inicjatywy, co znacząco poprawiło zrozumienie tematu oraz ułatwiło procedowanie w pracach grupy.

30 czerwca br. Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli we współpracy z Warmińsko-Mazurską Agencją Rozwoju Regionalnego w Olsztynie zorganizowało **webinarium pt.: "Wsparcie MŚP w aplikowaniu o środki z programu Horyzont Europa"**. Adresatami wydarzenia byli przedsiębiorcy z Warmii i Mazur. Wydarzenie otworzył Pan Gustaw Marek Brzezina – Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Ogólne założenia programu Horyzont Europa oraz możliwości dla przedsiębiorców przedstawiła Pani Ewa Kocińska – Lange – Dyrektorka, Biuro NCBR w Brukseli – Business & Science Poland. Następnie głos zabrała Pani Stella Skowrońska – ekspertka Komisji Europejskiej, Europejska Rada ds. Innowacji i Agencja Wykonawcza MŚP (EISMEA) Europejska Rada ds. Innowacji i Agencja Wykonawcza MŚP, która przedstawiła uczestnikom działania Akceleratora EIC, który wspiera małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), w szczególności start-upy i firmy typu spinout, w opracowywaniu i zwiększaniu innowacji zmieniających zasady gry. W niektórych przypadkach obsługiwane są małe firmy o średniej kapitalizacji (do 500 pracowników).

Akcelerator EIC zapewnia wsparcie finansowe w postaci:

- dofinansowanie dotacyjne do 2,5 mln euro na koszty rozwoju innowacji,
- inwestycje (bezpośrednie inwestycje kapitałowe) do 15 mln EUR zarządzane przez Fundusz EIC. Więcej informacji znajduje się pod adresem: https://eic.ec.europa.eu/investment-opportunities_en

Ponadto wybrane firmy EIC otrzymują coaching, mentoring, dostęp do inwestorów i korporacji oraz wiele innych możliwości w ramach społeczności EIC.

EIC przyjmuje zgłoszenia od innowatorów ze wszystkich państw członkowskich UE i krajów stowarzyszonych z programem Horyzont Europa (<https://ec.europa.eu/info/research-and->

[innovation/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe_en](#))

Szczególnie chętnie przyjmuje aplikacje od start-upów i MŚP, których prezesami są kobiety.

O samym przygotowaniu wniosków informacji udzielił Pan Paweł Ciach – ekspert Krajowego Punktu Kontaktowego.

Dodatkowo uczestnicy wydarzenia otrzymali informacje nt. grantów na eurogranty, czyli wsparcia finansowego dla przedsiębiorców, którzy planują ubiegać się o granty z programów zarządzanych centralnie przez KE. Informacji udzieliła Pani Izabela Fiszer – Zastępca dyrektora w Departamencie Internacjonalizacji Przedsiębiorstw w PARP. Szczegółowe informacje można znaleźć pod adresem:

<https://www.parp.gov.pl/component/grants/grants/granty-na-eurogranty>

W wydarzeniu wzięło udział 25 osób.

4. Działania w ramach Domu Polski Wschodniej w Brukseli

2 grudnia 2009 r. na mocy Porozumienia zawartego pomiędzy województwami: lubelskim, podkarpackim, podlaskim, świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim powstał w Brukseli **Dom Polski Wschodniej (DPW)**.

Dom Polski Wschodniej powstał w celu pogłębienia współpracy i koordynacji działań pięciu przedstawicielstw regionalnych w Brukseli. Wspólna lokalizacja siedziby i współdziałanie pięciu województw mają umożliwić pełniejsze wykorzystanie atutów oraz głównych szans rozwojowych, w tym wspólnego potencjału inwestycyjnego województw Polski Wschodniej, a także pozwolić skuteczniej zabiegać o wspólne interesy podmiotowych regionów w ramach Unii Europejskiej.

W bieżącym roku koordynatorem prac DPW jest Marszałek Województwa Lubelskiego.

Promocja gospodarcza. Wydarzenia targowo – wystawiennicze.

Ze względu na ograniczenia związane z trwającą pandemią następujące wydarzenia zostały odwołane lub ich terminy przełożone na rok 2022.

Spotkania eksperckie pt. „Kawa z ekspertem”

Ze względu na bardzo trudny i nieprzewidywalny czas związany z pandemią, Dom Polski Wschodniej już podczas koordynacji Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego wzmocnił i poszerzył swoją działalność również na tym polu. Znacząco zwiększyliśmy organizację wydarzeń online, w których, dzięki udostępnionej nam przez Departament Społeczeństwa Informacyjnego UMWW-M platformie WEBEX udział bierze nawet ponad 100 osób. Są to nie tylko osoby pracujące w Brukseli, ale także w województwach zrzeszonych w ramach inicjatywy DPW (m.in. przedstawiciele urzędów marszałkowskich, podległych instytucji). W bieżącym roku tendencja ta została utrzymana.

13 listopada 2020 r., z inicjatywy Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli, odbyła się wideokonferencja z cyklu „**Kawa z Ekspertem**” z udziałem Pana Pawła Szabelaka I Sekretarza Wydziału Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE. **Tematem wydarzenia była WPR po 2020 roku. Aktualny stan negocjacji.**

Działania Komisji Europejskiej w ramach WPR będą koncentrować się przede wszystkim na celach klimatycznych, tak więc rolnicy, którzy stosują praktyki przyjazne środowisku, będą mogli liczyć na większe wsparcie ze strony UE.

Europejski Instrument na rzecz Odbudowy (NextGenerationEU) wesprze II filar Wspólnej Polityki Rolnej kwotą 7,5 mld EUR. Przewidywany udział Polski to niespełna 1 mld EUR. Środki w ramach NGEU dedykowane są reaktywacji gospodarek krajów unijnych oraz przygotowaniu do cyfrowej transformacji w sektorze rolno-spożywczym i na obszarach wiejskich.

Minimum 37% środków przeznaczonych będzie na wsparcie rolnictwa ekologicznego, ochronę środowiska, wydatki w ramach LEADER, działania związane ze środowiskiem i klimatem, poprawę dobrostanu zwierząt. Na rozpoczęcie działalności przez młodych rolników oraz inwestycje w gospodarstwach rolnych, które mają przyczynić się do stabilnego, trwałego i cyfrowego ożywienia Komisja Europejska ma przeznaczyć co najmniej 55% dostępnej w ramach Instrumentu NGEU alokacji.

Komisja Europejska stworzyła również możliwość przeznaczenia do 5% środków NGEU na działanie Pomoc Techniczna, odciażając tym samym PT PROW. Intensywność pomocy w ramach inwestycji podniesiono do 75% (inwestycje produkcyjne; nie dotyczy inwestycji

prowadzonych przez samorządy). Młodzi rolnicy będą mogli liczyć na pomoc finansową w wysokości do 100 000 EUR.

Wydatkowanie środków w ramach NGEU będzie monitorowane i wyodrębnione w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, co będzie miało znaczenie na późniejszym etapie sprawozdawczości.

Zgodnie z aktualnym stanem negocjacji budżet Instrumentu na rzecz Odbudowy NGEU będzie dostępny w latach 2021-2022 (czyli w okresie przejściowym, wygasającym 31.12.2022 roku, a nie jak proponowano wcześniej, w okresie 2023-2024). Okres przejściowy został również wydłużony z pierwotnie proponowanego 1 roku do 2 lat, aby ułatwić dostosowanie na poziomie administracyjnym oraz legislacyjnym.

Kontraktacja środków dostępnych z Instrumentu na rzecz Odbudowy NGEU - do 2022 roku; Czas na ich wydatkowanie - do końca 2025 roku zgodnie z WRF (programowanie wydatków poprzez PROW 2014-2020).

Programy Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 zostaną automatycznie wydłużone o 2 lata (na wskazany okres przejściowy 2021-2022), a wykorzystanie alokacji w latach 2021 i 2022 ma przebiegać na zasadach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1305/2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez EFRROW.

W ramach transferu między filarami planuje się możliwość przesuwania środków do wysokości 25% (pierwotna propozycja Komisji Europejskiej wynosiła 15%).

Uwaga: Państwa członkowskie, które mają płatności bezpośrednie poniżej progu 90% średniej UE mogą, w drodze wyjątku, dokonać przesunięcia środków do wysokości 30% w ramach II Filaru na płatności bezpośrednie.

Kluczowe Obszary Wsparcia Planu Strategicznego WPR

- Dochodowe rolnictwo (konkurencyjność, wsparcie dochodów rolniczych, kooperacja, zarządzanie ryzykiem)
- Środowisko i klimat (reagowanie na zmiany klimatyczne, ochrona zasobów naturalnych)
- Bezpieczna żywność – zdrowy konsument (zrównoważone stosowanie antybiotyków, nawozów i pestycydów, krajowe pasze, budowanie świadomości konsumenckiej)
- Żywe obszary wiejskie (rozwój usług dla ludności wiejskiej w tym zielona infrastruktura, cyfryzacja, infrastruktura wodno-kanalizacyjna, aktywizacja społeczna i ekonomiczna mieszkańców, rozwój usług pozarolniczych w tym rolnictwo społeczne).

W dniu 27 stycznia 2021 r. z inicjatywy Województwa Świętokrzyskiego Dom Polski Wschodniej w Brukseli zorganizował kolejne spotkanie w formie on-line z cyklu „Kawa z Ekspertem” pt. **Minimalizowanie skutków społeczno-gospodarczych zielonej transformacji w Polsce** z udziałem eksperta Pana Krzysztofa Wójcika z Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej Komisji Europejskiej. Spotkanie było poświęcone tematyce, która jest priorytetem Komisji Europejskiej w perspektywie najbliższych wielu lat. Biorąc pod uwagę obecny budżet UE w tej kwestii, potwierdza to fakt, jakie ogromne plany z tym zagadnieniem wiąże UE, a w tym poszczególne kraje wchodzące w jej skład. Polska stoi przed ogromnym wyzwaniem biorąc pod uwagę zieloną transformację, ponieważ będzie konieczność podjęcia trudnych decyzji dotyczących min. restrukturyzacji przemysłu. Mamy tu na uwadze przemysł wydobywczy zarówno węgla kamiennego jak i brunatnego, hutniczy, metalurgiczny itd. Wiele polskich regionów dotykają te problemy. Jak wiemy węgiel pozostaje podstawowym surowcem do wytwarzania energii w Polsce. W 2018 roku 48% całkowitej elektrycznej (170 TWh) było wytwarzane z węgla kamiennego, 29% z węgla brunatnego. Na węglu opiera się również w dużym stopniu ogrzewanie zarówno indywidualne, jak i miejskie. Dziś przemysł kopalniany zatrudnia bezpośrednio ok. 135 000 osób. Według statystyki 33 z 50 najbardziej zanieczyszczonych miast w UE znajdują się w Polsce. Szacuje się, że ponad 40 000 ludzi umiera każdego roku z powodu chorób spowodowanych zanieczyszczeniem powietrza.

Przed nami stoją zadania związane z dekarbonizacją sektorów energochłonnych, wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw, innowacje, budowanie kompetencji do wykonywania zawodów przyszłości, mobilność, różnorodność biologiczna. Aby osiągnąć neutralność klimatyczną do 2050 r. oraz ochronę życia ludzkiego, zwierząt i roślin należy stworzyć nową strategię wzrostu, przy jednoczesnym stworzeniu miejsc pracy. Transformacja ta musi odbywać się w sposób sprawiedliwy. To co powiedziała Ursula von der Leyen, przewodnicząca Komisji Europejskiej: „Nikt nie powinien być pozostawiony sam sobie w tym procesie transformacji”.

Dla osiągnięcia celu jakim jest łagodzenie społeczno-ekonomicznych skutków przejścia do zero emisyjnej gospodarki, dedykowanych będzie wiele programów a także transfery EFRRu i EFSu+. Unia Europejska proponuje wsparcie w celu dywersyfikacji działalności gospodarczej i rekonwersji, przekwalifikowania pracowników i wsparcie w znalezieniu zatrudnienia, wsparcie dla czystej energii i ochrony środowiska, wsparcie finansowe dla

rewitalizacji terenów pokopalnianych i terenów zdewastowanych oraz skażonych. Komisja Europejska będzie wspierać Państwa Członkowskie w przygotowaniu terytorialnych planów sprawiedliwej transformacji (DG REFORM). Konieczna dla osiągnięcia ostatecznego celu jest pomoc państwa, zarówno finansowa jak i prawna. Chodzi o stworzenie odpowiednich przepisów pomocy państwa. Dostęp do Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji będzie ograniczony do 50% krajowej alokacji dla państw członkowskich, które nie zobowiązały się jeszcze do realizacji celu, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej UE do 2050 r., zgodnie z celami porozumienia paryskiego, 50 % zostanie udostępnione po przyjęciu takiego zobowiązania. W konkluzjach Rady Europejskiej z grudnia ubiegłego roku wszystkie państwa członkowskie zgodziły się uczestniczyć w wysiłkach na rzecz osiągnięcia zwiększonej krajowej redukcji emisji gazów cieplarnianych o 55% do 2030 r.

W dniu 8 lutego 2021 roku z inicjatywy województwa lubelskiego odbyło się kolejne spotkanie z cyklu „**Kawa z Ekspertem**”. Organizatorami wydarzenia byli: Dom Polski Wschodniej w Brukseli i Lubelskie Convention Bureau z siedzibą w Lublinie. Gośćmi zaproszonymi do dyskusji byli Pani Julia Majewska z Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej oraz Pan dr hab. Grzegorz Grzywaczewski, Prezes Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie. Tematem dyskusji ekspertów zaproszonych do studia była: „**Gospodarka o obiegu zamkniętym – fundusze UE na zieloną transformację regionów**”. Podczas prezentacji omówiono m.in. zagadnienia dotyczące „Zielonej i odpornej Europy”. Europy, która dla przedstawicieli Komisji Europejskiej ma być bardziej przyjazna środowisku, przechodząca transformację od nisko-emisyjnej w kierunku bezemisyjnej i odpornej Europy. To wszystko dzięki takim działaniom jak: promocja czystej i sprawiedliwej energetyki, zielonej i niebieskiej infrastruktury, gospodarki o obiegu zamkniętym, przystosowaniu do zmian klimatu, zapobieganiu ryzyku i zarządzaniu ryzykiem oraz zrównoważonemu transportowi miejskiemu.

W trakcie dyskusji eksperci poruszali także kwestie związane z miejscem GOZ w Polityce Spójności, dotyczyło to przede wszystkim kierunków wsparcia. Rozmawiano o strategicznym i regionalnym podejściu na przykładzie lokalnych i regionalnych map drogowych GOZ, strategiach „zero waste” i „re-use”, jak również edukacji konsumentów i przedsiębiorstw, kształceniu zawodowym (PO4-EFS), wsparciu innowacji oraz B+R (PO1) czy też gospodarce zasobami (PO2).

W zorganizowanym wirtualnym panelu eksperckim wzięło udział 151 uczestników, co było jednocześnie najwyższą dotychczasową frekwencją na wydarzeniach organizowanych w takiej formule. Podczas dyskusji, publiczność zadawała pytania dotyczące zagadnień zielonego ładu i gospodarki o obiegu zamkniętym ze szczególnym uwzględnieniem w nowej perspektywie finansowej. W wydarzeniu uczestniczył także Członek Zarządu Województwa Lubelskiego Pan Sebastian Trojak, który włączył się aktywnie do debaty z zaproszonymi gośćmi.

Intencją organizatorów spotkania w formule on-line było stworzenie dla wszystkich uczestników, przedstawicieli samorządów, urzędów i instytucji możliwości wejścia w bezpośrednią dyskusję z ekspertami, tj.: przedstawicielem Komisji Europejskiej, jak i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Spotkanie miało na celu inspirować, ale również miało wymiar praktyczny i poruszało zagadnienia związane z codzienną praktyką zawodową. Głównym założeniem był interaktywny charakter spotkania.

15 marca 2021 r. z inicjatywy Biura Regionalnego Województwa Podlaskiego w Brukseli odbyło się spotkanie z cyklu **„Kawa z ekspertem” poświęcone Europejskiemu Programowi na Rzecz Umiejętności**.

Pierwszy taki program został przyjęty przez Komisję Europejską w czerwcu 2016 roku. Zakładał realizację 10 postulatów, nakierowanych na rozwój umiejętności obywateli w celu maksymalnego wykorzystania kapitału ludzkiego w Europie. Postulaty tego programu są nadal realizowane, jednak ze względu na bardzo szybko postępujący rozwój nowoczesnych technologii, starzejące się społeczeństwo, transformację rynku pracy a także wprowadzenie w grudniu 2019 roku Europejskiego Zielonego Ładu zaistniała potrzeba kształtowania umiejętności dopasowanych do nowych realiów.

Dodatkowym czynnikiem, wymuszającym zmiany stała się pandemia COVID-19, która wywarła głęboki wpływ na miliony osób, które straciły pracę lub doświadczyły znacznej utraty dochodów. Wiele osób będzie musiało zdobyć nowe umiejętności i przejść do nowej pracy w innym sektorze gospodarki. Więcej osób będzie musiało podnosić kwalifikacje, aby utrzymać swoją pracę w nowym środowisku pracy.

Pandemia udowodniła też, że kompetencje cyfrowe są dziś nie tylko elementem potrzebnym w rozwoju kariery zawodowej i zapewnienia pracy w przyszłości. Dzisiaj są to umiejętności niezbędne do wykonywania pracy zdalnej, edukacji, dostępu do dóbr i usług, utrzymywania

więzi społecznych w sytuacji kwarantanny, a także możliwości zdobywania informacji o świecie.

Podczas spotkania, którym uczestniczyło 95 osób Panie Anna Nikowska oraz Aneta Sobotka z Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego przybliżyły założenia Europejskiego programu na rzecz umiejętności, który wyznacza cele, które należy osiągnąć do 2025 r. ze szczególnym uwzględnieniem zaproponowanego przez Komisję Paktu na Rzecz Umiejętności, który ma łączyć działania zarówno administracji publicznej, sektora prywatnego, organizacji obywatelskich, akademickich i wielu innych podmiotów.

Więcej informacji nt. programu można znaleźć na stronie:
<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223&langId=en>

Prezentacja ze spotkania dostępna jest do pobrania: [Edukacja i szkolenie](#).

W dniu 18 marca 2021 r. z inicjatywy Województwa Świętokrzyskiego Dom Polski Wschodniej w Brukseli zorganizował spotkanie z cyklu „**Kawa z Ekspertem**” nt. **Europejskiego Instrumentu Odbudowy** z udziałem Pana Tomasza Gibasa, Radcy ds. ekonomicznych w Sekretariacie Generalnym Komisji Europejskiej.

Aby naprawić szkody gospodarcze i społeczne, jakie wyrządziła pandemia koronawirusa Komisja Europejska, Parlament Europejski oraz Szefowie państw i rządów UE zatwierdzili Plan Odbudowy dla Europy. Plan ten ma pomóc w wyjściu z kryzysu oraz zapewnić podstawy dla bardziej nowoczesnej i zrównoważonej Europy. Rozporządzenie Rady (UE) 2020/2094 z dnia 14 grudnia 2020 r. ustanowiło Instrument UE na rzecz Odbudowy w celu wsparcia odbudowy w następstwie kryzysu związanego z COVID-19.

Wsparcie udzielane w ramach instrumentu ustanowionego niniejszym rozporządzeniem powinno w szczególności koncentrować się na działaniach służących odbudowie rynków pracy i ochrony socjalnej, a także systemów opieki zdrowotnej. Celem jest wzmocnienie spójności między państwami członkowskimi i wsparcie procesu ich transformacji ku zielonej i cyfrowej gospodarce, wsparcie przedsiębiorstw, które zostały dotknięte skutkami kryzysu związanego z COVID-19, a także zapewnienie wsparcia dla inwestycji, które mają podstawowe znaczenie dla zrównoważonego wzrostu gospodarczego w Unii.

Temu ma pomóc NextGenerationEU, jest to tymczasowy instrument odbudowy gospodarczej o wartości 750 mld euro. Aby Komisja mogła rozpocząć zaciąganie pożyczek w ramach

NextGenerationEU, konieczna jest ratyfikacja decyzji w sprawie zasobów własnych przez wszystkie państwa członkowskie zgodnie z ich wymogami konstytucyjnymi.

Prezentacja ze spotkania dostępna jest do pobrania: [Europejski Instrument Odbudowy](#)

30 kwietnia 2021 r. z inicjatywy Przedstawicielstwa Województwa Podkarpackiego w Brukseli odbyło się spotkanie z cyklu „Kawa z ekspertem” pt. „Przyszłość regionalnych portów lotniczych. Możliwości i kierunki rozwoju w dobie pandemii COVID-19.” poświęcone przyszłości regionalnych portów lotniczych. W roli ekspertów wystąpili Pan Dominik Piotrowski z Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej ds. Transportu, Pan Władysław Ortyl, Marszałek Województwa Podkarpackiego jako sprawozdawca ostatniej opinii w Komitecie Regionów, pt. „Przyszłość regionalnych portów lotniczych - wyzwania i możliwości” oraz Pan Gustaw Marek Brzezina, Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Gościnnie wypowiedział się też Pan Mirosław Dybowski z Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej. Oprócz omówienia najważniejszych funkcji lotnisk regionalnych, ich specyfiki, roli tanich linii lotniczych w rozwoju regionalnych portów; eksperci poruszyli również temat Strategii na Rzecz Zrównoważonej i Inteligentnej Mobilności. Dokument strategii jest częścią założeń Zielonego Ładu, który kładzie nacisk na redukcję emisji gazów cieplarnianych pochodzących z transportu. W rozwoju portów lotniczych nieodłącznym elementem jest Zrównoważony rozwój, czyli: multimodalność transportowa, obniżenie wspomnianej emisyjności infrastruktury opartej na ekonomii o obiegu zamkniętym, dostęp do Zielonych Paliw (SAF, elektryfikacja, wodór) czy dekarbonizacja operacji lotniskowych. Kolejnym ważnym punktem spotkania dotyczyło odporności portów na przyszłe kryzysy oraz skupieniu się na dywersyfikacji siatki połączeń, multimodalności oraz na dodatkowych usługach jak konferencje, CARGO, biura, sklepy, etc.

Spotkanie zgromadziło widownię liczącą ponad pięćdziesiąt osób, wśród której znaleźli się dyrektorzy portów lotniczych z Rzeszowa, Lublina, Łodzi oraz Olsztyna.

2 lipca 2021 roku Dom Polski Wschodniej w Brukseli zorganizował spotkanie z cyklu „Kawa z Ekspertem” poświęcone nowej unijnej strategii przemysłowej. Spotkanie odbyło się z udziałem Pani Małgorzaty Wenerskiej-Craps – Kierownik Wydziału oraz Pani Martyny Perek – Rady ds. Przemysłu z Wydziału Ekonomiczno-Handlowego Stałego Przedstawicielstwa Rzeczypospolitej Polskiej przy Unii Europejskiej.

Nowa strategia przemysłowa potwierdza priorytety określone w marcu 2020 roku stanowiąc jednocześnie odpowiedź na ważne wnioski, które pozwolą zapewnić ożywienie przemysłu i gospodarki w Europie. Kryzys silnie wpłynął na gospodarkę UE i obnażył współzależność globalnych łańcuchów wartości oraz pokazał rolę globalnie zintegrowanego i dobrze funkcjonującego jednolitego rynku. Kryzys ma wpływ na różne ekosystemy i przedsiębiorstwa, ale najważniejsze kwestie stanowią zamknięte granice ograniczające swobodny przepływ towarów i usług, zakłócone globalne łańcuchy dostaw wpływające na dostępność podstawowych produktów, zakłócenie popytu. Strategia proponuje nowe środki, które koncentrują się na wzmocnieniu odporności jednolitego rynku, wspieraniu otwartej autonomii strategicznej Europy poprzez przeciwdziałanie zależnościom strategicznym, przyspieszeniu podwójnego przejścia na zieloną i cyfrową gospodarkę. Aby rozwiązać problemy zaproponowano instrument na wypadek sytuacji nadzwyczajnej na jednolitym rynku, pogłębienie jednolitego rynku i monitorowanie jednolitego rynku. Pandemia COVID-19 pokazała, że zakłócenia w globalnych łańcuchach dostaw mogą prowadzić do niedoborów niektórych krytycznych produktów w Europie.

Zaproponowano zróżnicowane partnerstwa międzynarodowe, rozwój strategicznych możliwości europejskich w kluczowych obszarach poprzez wspieranie nowych sojuszy przemysłowych w obszarach strategicznych w celu realizacji działań, które mogą pomóc przyciągnąć prywatnych inwestorów do omówienia nowych partnerstw i modeli biznesowych w sposób otwarty i przejrzysty, który jest w pełni zgodny z zasadami konkurencji. W zaktualizowanej strategii przemysłowej UE znajdziemy m.in. takie elementy, jak jednolity rynek jako podstawa odbudowy – zwiększenie odporności, monitoring, MŚP (inwestycje, przeciwdziałanie opóźnieniom w płatnościach i ryzyku niewypłacalności, identyfikacja strategicznych zależności UE- 137 produktów (surowce, farmaceutyki, baterie, półprzewodniki, wodór), sojusze przemysłowe, czy partnerstwa międzynarodowe.

Wpływ pandemii COVID-19 powoduje dostosowanie ambicji do nowych okoliczności kryzysowych, wrażliwość jednolitego rynku, wsparcie szybszego przechodzenia na bardziej zrównoważoną, cyfrową, odporną gospodarkę konkurencyjną na arenie światowej.

W wydarzeniu wzięły udział 54 osoby.

22 lipca 2021 r. z inicjatywy Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli odbyło się kolejne spotkanie z cyklu „**Kawa z ekspertem**” poświęcone Strategii „**Od pola do stołu**”. Ekspertem podczas wydarzenia był Pan Paweł

Szabelak – I Sekretarz w Wydziale Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich, Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE.

W dniu 20 maja 2020 r., opublikowano Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, pt: Strategia „od pola do stołu” na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego. Jest ona kluczowym elementem Zielonego Ładu. (https://ec.europa.eu/food/horizontal-topics/farm-fork-strategy_pl#Strategy)

Założenia strategii przedstawiają się następująco:

- osiągnięcie gospodarki o obiegu zamkniętym – zmniejszenie wpływu na środowisko sektorów przetwórstwa spożywczego i handlu detalicznego poprzez podjęcie działań w zakresie transportu, magazynowania, pakowania i odpadów żywnościowych,
- znaczne ograniczenie stosowania pestycydów i leków weterynaryjnych,
- zrównoważona konsumpcja żywności i promocja żywności wysokiej jakości o przystępnych cenach,
- promocja zdrowych i zrównoważonych diet,
- ograniczenie marnowania żywności,
- walka z zafałszowaniem żywności,
- wprowadzenie przejrzystego znakowania miejsca pochodzenia, wartości odżywczej oraz żywności ekologicznej,
- badania, innowacje, technologia i inwestycje.

Główne cele dla obszaru rolnego Strategii „Od pola do stołu” oraz różnorodności biologicznej

- ograniczenie stosowania i ryzyka związanego z pestycydami chemicznymi o 50%, a stosowania bardziej niebezpiecznych pestycydów o 50% do 2030 r.,
- ograniczenie strat składników odżywczych o co najmniej 50% przy jednoczesnym zapewnieniu, że nie nastąpi pogorszenie żywności gleby. Zmniejszenie stosowania nawozów o 20%,
- ograniczenie o 50% sprzedaży środków przeciwdrobnoustrojowych dla zwierząt hodowlanych do 2030,
- osiągnięcie 25% powierzchni gruntów rolnych UE pod uprawami ekologicznymi do 2030 r.,
- zapewnienie do 2025 r. wszystkim obszarom wiejskim dostępu do szybkich łączy szerokopasmowych, aby umożliwić innowacje cyfrowe,

- objęcie obszarem chronionym co najmniej 30% gruntów w UE, odbudowa zdegradowanych, ekosystemów – ekologia, elementy krajobrazu, ochrona zapylaczy, ograniczenie stosowania pestycydów, inne...

Inne działania na rzecz spełnienia celów Strategii

1. W ramach programu „Horyzont Europa” KE proponuje przeznaczyć 10 mld euro na badania i innowacje w dziedzinie żywności, biogospodarki, zasobów naturalnych, rolnictwa, rybołówstwa, akwakultury i środowiska, a także na wykorzystanie technologii cyfrowych i rozwiązań opartych na naturze w sektorze rolno-spożywczym.
2. Fundusz InvestEU będzie wspierał inwestycje w sektorze rolno-spożywczym poprzez zmniejszanie ryzyka związanego z inwestycjami przedsiębiorstw europejskich i ułatwianie dostępu do finansowania małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP) oraz przedsiębiorstwom o średniej kapitalizacji.
3. Ramy UE ułatwiające zrównoważone inwestycje (taksonomia UE), jak również odnowiona strategia dotycząca zrównoważonych finansów zmobilizują sektor finansowy do odegrania istotnej roli w transformacji i do inwestowania w sposób bardziej zrównoważony, w tym w sektorze rolnictwa i produkcji żywności.
4. KE będzie nadal ściśle monitorować bezpieczeństwo żywnościowe, a także konkurencyjność rolników i podmiotów działających na rynku spożywczym. Zwiększenie stabilności producentów żywności ostatecznie zwiększy ich odporność.
5. KE oceni odporność systemu żywnościowego i opracuje plan awaryjny na rzecz zapewnienia dostaw żywności i bezpieczeństwa żywnościowego, który zostanie wprowadzony w życie w czasach kryzysu.
6. Rolnicza rezerwa kryzysowa zostanie poddana reorganizacji, tak aby jej pełny potencjał mógł zostać wykorzystany z wyprzedzeniem w przypadku kryzysu na rynkach rolnych.
7. Ustanowiony zostanie mechanizm reagowania na kryzys żywnościowy, koordynowany przez KE i obejmujący państwa członkowskie. Będzie się on składał z przedstawicieli różnych sektorów (rolnictwa, rybołówstwa, bezpieczeństwa żywności, siły roboczej, zdrowia i transportu), w zależności od charakteru kryzysu.
8. Poprzez inicjatywy regulacyjne i pozaregulacyjne strategia będzie dążyć do ukierunkowania przemysłu spożywczego na praktyki, które sprawiają, że konsumenci będą mogli łatwo wybierać zdrowszą i zrównoważoną żywność. Dobrowolne

zobowiązania będą wspierane poprzez unijny kodeks postępowania w zakresie odpowiedzialnych praktyk biznesowych i marketingowych.

9. UE nasili walkę z oszustwami żywnościowymi, aby zapewnić równe szanse podmiotom gospodarczym i wzmocnić uprawnienia organów kontroli i egzekwowania prawa.
10. Ustanowiona zostanie platforma UE ds. strat i marnowania żywności, a wszystkie podmioty będą zachęcane do wdrażania jej zaleceń.
11. KE zaproponuje do 2023 r. prawnie wiążące cele w zakresie ograniczenia marnotrawienia żywności w całej UE.
12. KE włączy te priorytety „od pola do stołu” do wytycznych dotyczących programowania współpracy z państwami trzecimi w latach 2021-2027. Dwustronne umowy handlowe UE oferują również środki promowania unijnych norm środowiskowych w państwach trzecich, oprócz norm bezpieczeństwa żywności. Wiele umów dwustronnych zawiera już rozdziały dotyczące handlu i zrównoważonego rozwoju oraz handlu i środowiska.
13. UE dąży do osiągnięcia ambitnego wyniku szczytu ONZ poświęconego systemom żywnościowym, który odbędzie się we wrześniu 2021 r.
14. Wzmocniona zostanie rola europejskiego partnerstwa innowacyjnego na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa (EIP-AGRI) w ramach planów strategicznych. Ponadto Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego będzie dokonywał inwestycji, poprzez inteligentną specjalizację, w innowacje i współpracę w łańcuchach wartości żywności;
15. Wsparcie dla systemów wiedzy i innowacji w dziedzinie rolnictwa (AKIS) angażujących wszystkie podmioty łańcucha żywnościowego.

W wydarzeniu udział wzięło 35 osób.

30 września br. odbyło się pierwsze w tym roku stacjonarne spotkanie z cyklu „**Kawa z ekspertem**” w Domu Polski Wschodniej z Panem Grzegorzem Piątkowskim – Dyrektorem Biura Rzecznika MŚP, który od kilku miesięcy działa również przy biurze BSP w Brukseli. **Temat spotkania: „Jak efektywnie wspierać organizacje branżowe zrzeszające polskich przedsiębiorców, w tym z sektora MŚP? Działalność Biura Rzecznika MŚP oraz możliwe formy współpracy z biurami regionalnymi polskich województw w Brukseli.”** Dyrektor Piątkowski przedstawił zakres zadań Rzecznika MŚP oraz 10. Rzecznika, której

założeniem jest wdrożenie systemowych zmian dla przedsiębiorców takich jak: Reforma ZUS dla przedsiębiorców, płaca minimalna na poziomie połowy średniego wynagrodzenia, zakaz nakładania przez ustawodawcę nowych obowiązków biurokratycznych dla mikroprzedsiębiorców oraz redukcja obecnie istniejących, zmiany prawa gospodarczego nakładające obowiązki dla przedsiębiorców z minimum półrocznym wyprzedzeniem, rozliczanie się ryczałtem od przychodów bez ograniczeń wraz z dostosowaniem stawek do możliwości w poszczególnych branżach, brak możliwości zawieszenia biegu terminu zobowiązania na skutek wszczęcia postępowania karno-skarbowego, Rada odwoławcza z udziałem przedstawicieli samorządów zawodowych oraz urzędów, realna odpowiedzialność dyscyplinarna i majątkowa urzędników, ograniczenie praktyki nadużywania tymczasowych aresztowań w przestępstwach gospodarczych, skrócenie czasu trwania postępowań gospodarczych. Ponadto rozmowy toczyły się wokół bieżącej działalności Rzecznika oraz współpracy biur regionalnych w Brukseli z sektorem MŚP. Ustalono wstępnie, iż Rzecznik MŚP zaangażuje się w organizację targów spożywczych TAVOLA w Kortrijk i Forum dla przedsiębiorców. W spotkaniu udział wzięło 10 osób.

27 października 2021 r. kolejne spotkanie z cyklu „**Kawa z Ekspertem**” odbyło się w ramach Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast i miało tytuł: „**Mapa Europejskiego Zielonego Ładu w rolnictwie i na obszarach wiejskich**”.

Webinarium zorganizowane przez Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli w ramach inicjatywy Dom Polski Wschodniej poświęcone było działaniom dedykowanym rolnictwu i obszarom wiejskim, wpisującym się w politykę Europejskiego Zielonego Ładu. Zaproszonym ekspertem był Pan Paweł Szabelak I Sekretarz Wydziału Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE.

W lipcu 2021 roku Komisja Europejska przyjęła pakiet wniosków ustawodawczych, które docelowo dostosują unijną politykę klimatyczną, energetyczną podatkową i transportową na rzecz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 55% netto do roku 2030 oraz osiągnięcia całkowitej neutralności klimatycznej w Europie do roku 2050, przy czym w 2030 roku przeprowadzony zostanie przegląd dotychczasowej realizacji zakładanych przez Komisję Europejską celów. Elementy tematyczne Europejskiego Zielonego Ładu (*European Green Deal – EGD*), koncentrujące się na unijnym rolnictwie oraz obszarach wiejskich w szczególności obejmują wpisane w EGD cele związane z ochroną i odbudową ekosystemów i bioróżnorodności, strategię *Od pola do stołu, na rzecz sprawiedliwego,*

zdrowego i przyjaznego środowisku systemu żywnościowego oraz bardziej ambitne cele klimatyczne UE na lata 2030 i 2050, realizowane za pomocą instrumentów polityki UE.

Jeden z najważniejszych instrumentów na rzecz rozwoju unijnego rolnictwa, zreformowana Wspólna Polityka Rolna, opierać się będzie na planach strategicznych WPR, przygotowywanych przez wszystkie państwa członkowskie. Plany strategiczne będą kluczowym elementem realizacji unijnej polityki rolnej na poziomie krajowym, obejmującym zaprogramowanie wdrażania instrumentów właściwych dla filarów WPR – płatności bezpośrednich oraz instrumentów rozwoju obszarów wiejskich. Państwa członkowskie zobowiązane są przedłożyć Komisji Europejskiej plany strategiczne Wspólnej Polityki Rolnej do końca 2021 roku, wskazuje się jednocześnie, że wciąż pojawiające się zagadnienia z obszaru rolnictwa i obszarów wiejskich, które powinny zostać w tych planach ujęte, a tym samym wymagać będą kolejnych konsultacji oraz ponownej oceny samego planu, mogą spowodować niedotrzymanie przez kraje członkowskie wskazanego przez Komisję terminu. Cele ustanowione dla rolnictwa i obszarów wiejskich w unijnej strategii *Od pola do stołu* oraz *Strategii na rzecz bioróżnorodności 2030*, wymagające uwzględnienia ich na etapie tworzenia krajowych planów strategicznych Wspólnej Polityki Rolnej obejmują:

- ograniczenie stosowania chemicznych pestycydów oraz bardziej niebezpiecznych pestycydów o 50% do roku 2030,
- redukcję strat składników odżywczych o co najmniej 50%, przy jednoczesnym uniknięciu pogorszenia żyzności gleby, a także redukcję stosowania nawozów o 20%,
- ograniczenie sprzedaży środków przeciwdrobnoustrojowych dla zwierząt hodowlanych o 50% do roku 2030,
- przeznaczenie do roku 2030 25% gruntów w Unii Europejskiej wyłącznie pod uprawy ekologiczne,
- zapewnienie obszarom wiejskim dostępu do szerokopasmowego Internetu do roku 2030,
- objęcie obszarem chronionym co najmniej 30% unijnych gruntów na rzecz odbudowy zdegradowanych ekosystemów.

Strategia *Od pola do stołu* ma umożliwić wdrożenie gospodarki o obiegu zamkniętym poprzez redukcję wpływu wywieranego na środowisko przez sektor transportu, magazynowania, pakowania oraz wytwarzanie odpadów, poprzez znaczące ograniczenie stosowania leków weterynaryjnych i pestycydów, zrównoważenie konsumpcji żywności, ograniczenie marnowania żywności, co będzie miało szczególne znaczenie w przypadku

przewidywanych spadków produkcji, walkę z jej fałszowaniem oraz wdrożenie przejrzystego znakowania dla lepszego informowania konsumentów, a także promocję zdrowej, zracjonalizowanej diety.

Założenia *Strategii na rzecz bioróżnorodności 2030* ukierunkowane będą na odtwarzanie zdegradowanych ekosystemów lądowych i morskich, poszukiwanie możliwości zabezpieczenia kwoty 20 mld € rocznie na inwestycje środowiskowe z wykorzystaniem finansowania prywatnego i publicznego, ustanowienie obszarów chronionych na co najmniej 30% powierzchni lądowych i morskich UE, a także osiągnięcie przez Europę pozycji lidera w zakresie zwalczania globalnego kryzysu bioróżnorodności.

Pakiet legislacyjny *Fit for 55*

Przyjęty 14.07.2021 roku pakiet propozycji zmian legislacyjnych w ramach EGD będzie działać na rzecz wzmocnienia pozycji Unii Europejskiej, jako światowego lidera w dziedzinie klimatu. Nowe prawodawstwo ma usprawnić dotychczasowe przepisy w zakresie ustalonych do 2030 roku celów klimatycznych, obejmując reformę systemu handlu emisjami, ustalenie cła węglowego na granicach Unii Europejskiej, podwyższone cele w obrębie odnawialnych źródeł energii oraz zaostrzone normy emisyjne dla sektora transportu. Wskazuje się, że zmiany ujęte w pakiecie legislacyjnym, które będą miały największy wpływ na zmiany w obszarze rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich obejmują:

- zaktualizowane rozporządzenie w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego (ESR),
- zaktualizowaną dyrektywę w sprawie odnawialnych źródeł energii (RED),
- zaktualizowane rozporządzenie w sprawie użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa (LULUCF),
- strategię leśną Unii Europejskiej,
- zaktualizowaną dyrektywę w sprawie efektywności energetycznej.

Zgodnie z założeniami *Fit for 55*:

- poziom emisji CO² do roku 2030 powinien zostać obniżony o 55%, w porównaniu ze wskaźnikami z roku 1990,
- odnawialne źródła energii powinny zwiększyć do 40% udział własny w koszyku energetycznym do roku 2030,
- znowelizowano rozporządzenie LULUCF, ustanawiające konieczność usunięcia 310 mln ton netto ekwiwalentu dwutlenku węgla do roku 2030 – cel ma zostać osiągnięty poprzez ustalenie indywidualnych wskaźników na poziomach krajowych,

– zaproponowano połączenie sektorów rolnictwa, leśnictwa i użytkowania gruntów w jeden odrębny sektor (AFOLU), którego cele miałyby obejmować zwiększenie wychwytywania CO² z atmosfery o 20% netto do roku 2035 oraz redukcję emisji gazów niebędących dwutlenkiem węgla o 20% do roku 2035.

Główne wyzwania dla obszaru rolnictwa w ramach *Fit for 55* obejmują:

– planowane wprowadzenie ujednoliconego systemu monitorowania emisji i wiązania węgla oraz gazów cieplarnianych, bazującego na wskaźnikach i wspomaganego przez system obserwacji i monitorowania Ziemi (COPERNICUS),

– zwiększone wykorzystanie energii pochodzącej z OZE,

– dalsze inwestycje w badania, innowacje i technologie (m.in. za pośrednictwem Klastra 6 Programu Horyzont Europa *Żywność, biogospodarka, zasoby naturalne, rolnictwo i środowisko*),

– inicjatywę w zakresie rolnictwa węglowego (wiązanie i przechowywanie dwutlenku węgla w jego naturalnych pochłaniaczach) realizowaną m.in. poprzez odtwarzanie lasów, rolnictwo precyzyjne, ponowne zalewanie torfowisk, efektywne wykorzystanie nawozów, systemy rolno-leśne o zmniejszonej intensywności produkcji, produkty węglowe i produkty z drewna, zrównoważoną hodowlę zwierząt, czy też zarządzanie gospodarką gruntów.

Ogłoszenie oficjalnego komunikatu Komisji Europejskiej w zakresie rolnictwa węglowego planowane jest w grudniu 2021 roku, natomiast publikacja propozycji dotyczącej certyfikacji wychwytywanego z atmosfery węgla ma nastąpić w IV kwartale 2022 roku. Certyfikacja umożliwi identyfikację produktu powstałego wskutek związania w określonym czasie zadeklarowanej ilości dwutlenku węgla wyrażonej w tonach, który następnie mógłby zostać sprzedawany na rynku w postaci kredytu węglowego.

Kredyty węglowe, jako jedno z proponowanych rozwiązań na rzecz redukcji emisji do atmosfery umożliwią ich kompensację w celu osiągnięcia neutralności węglowej. Wskazuje się, że 1 kredyt węglowy będzie uprawniał do wyemitowania 1 tony CO² do atmosfery. Przekroczenie limitu emisji wiązałoby się z ryzykiem ponoszenia strat finansowych w postaci kar, bądź – dla ich uniknięcia, koniecznością nabycia kolejnych kredytów węglowych, szczególnie w przypadku dużych emitentów. Działania Komisji Europejskiej w obszarze rolnictwa, zmierzające do obniżenia emisyjności tego sektora, mogłyby stworzyć producentom rolnym możliwość sprzedaży wygenerowanych w gospodarstwach rolnych

kredytów węglowych, których ilość miałyby zostać ustalona na podstawie zredukowanego poziomu emisji dwutlenku węgla oraz jego zwiększonej ilości, zatrzymanej w glebie.

Długoterminowa wizja obszarów wiejskich Unii Europejskiej do roku 2040:

Kompleksowy plan działania na rzecz rozwoju obszarów wiejskich obejmuje 4 główne tematy:

- silniejsze obszary wiejskie, które powinny umożliwiać lokalnym społecznościom czynny udział w procesach politycznych i decyzyjnych, z zachowaniem wszystkich poziomów sprawowania rządów, dla osiągnięcia terytorialnie ukierunkowanych rozwiązań politycznych oraz inwestycyjnych,
- połączone obszary wiejskie, których rozwój zależy od powiązań z obszarami miejskimi i podmiejskimi, umożliwiającymi szerzenie dostępu lokalnych społeczności do usług w zakresie transportu publicznego oraz infrastruktury cyfrowych,
- bardziej odporne obszary wiejskie, lepiej przystosowane do zmian klimatycznych oraz kryzysów gospodarczych, poprzez podejmowanie działań na rzecz ochrony zasobów naturalnych, ekologicznej produkcji rolnej oraz skracania łańcuchów dostaw,
- bardziej zamożne obszary wiejskie, dzięki dywersyfikacji działalności gospodarczej do innych sektorów, mających wpływ na poprawę wskaźników zatrudnienia.

Więcej informacji na temat długoterminowej wizji obszarów wiejskich do roku 2040 pod adresem:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0345&from=EN>
Strategia metanowa Unii Europejskiej:

Przyjęta w październiku 2020 roku nowa strategia określa środki, które mają wpłynąć na stałe ograniczenie wydzielenia metanu do atmosfery w Europie. Działania legislacyjne mają obejmować sektor rolnictwa, energetyki i odpadów, które odpowiedzialne są za niemal 95% globalnego poziomu emisji metanu do atmosfery. Unijna strategia w zakresie emisji wytwarzanych przez sektor rolny ma promować działania ukierunkowane na ich ograniczenie przy wsparciu Wspólnej Polityki Rolnej oraz usprawnieniu systemu raportowania emisji dla tego obszaru. Wskazuje się, że zdecydowany nacisk ma być położony na rozwój praktyk i technologii ukierunkowanych na zarządzanie hodowlą oraz dietą zwierząt, a także wykorzystywanie pozostałości rolniczych, które mogą posłużyć za surowiec do produkcji biogazu, biochemikaliów i biomateriałów.

Więcej informacji na temat strategii metanowej UE:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0663>

Strategia leśna Unii Europejskiej 2030:

Opublikowana w lipcu 2021 roku nowa strategia leśna UE, wpisująca się w Europejski Zielony Ład, stanowi kolejne narzędzie do osiągnięcia celu stałego obniżenia poziomu emisji gazów cieplarnianych do środowiska naturalnego o co najmniej 55% do roku 2030. Główne cele strategii obejmują mapowanie i ścisłą ochronę lasów pierwotnych i starodrzewów, posadzenie 3 miliardów drzew do 2030 roku, prawne zobowiązanie państw członkowskich do odbudowy zniszczonych ekosystemów, a także stworzenie prawodawstwa w kierunku monitorowania, zbioru i raportowania danych dotyczących terenów zalesionych.

Komisja Europejska proponuje zabezpieczenie w ramach WPR nowych środków wymiany informacji na temat dobrych praktyk w zakresie interwencji dedykowanych lasom. Podkreśla się również kontynuację wsparcia finansowego oferowanego przez Nową Wspólną Politykę Rolną na lata 2023-2027, które zwiększy elastyczność przy opracowywaniu interwencji, zgodnie z indywidualnymi potrzebami i specyfiką państw członkowskich, przy jednoczesnym powiązaniu zastosowanych środków z celami EGD oraz krajowymi politykami leśnymi. Komisja Europejska zachęca kraje Wspólnoty w indywidualnych zaleceniach w zakresie planów strategicznych WPR do należytego uwzględniania potrzeb sektora leśnictwa, w tym przede wszystkim zrównoważonej gospodarki leśnej i ponownego zalesiania.

Więcej na temat strategii leśnej UE 2030:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0572&from=PL>

Wydarzenia promocyjne

W dniu 18 grudnia 2020 r. o godzinie 13:00 odbyło się spotkanie wigilijne Domu Polski Wschodniej po raz pierwszy w wyjątkowej, wirtualnej formie. W spotkaniu zorganizowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego wzięli udział Pan Artur Orzechowski – Ambasador RP w Królestwie Belgii oraz Marszałkowie Województw wchodzących w skład Domu Polski Wschodniej, Członkowie Zarządów, Radni, pracownicy Urzędów Marszałkowskich oraz zespół Domu Polski Wschodniej.

W imieniu Pana Gustawa Marka Brzezina – Marszałka Koordynatora prac DPW w 2020 r. spotkanie rozpoczęła Dyrektor Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli – Małgorzata Wasilenko. Po przywitaniu wszystkich uczestników poprosiła o zabranie głosu Pana Marszałka Brzezina. Pan Marszałek podziękował za wspaniałą

współpracę wszystkim województwom. W swoim wystąpieniu mówił o znaczeniu i wartości współpracy pomiędzy województwami tworzącymi DPW. Pomimo trudnego czasu, tegoroczna koordynacja DPW, która przypadła Województwu Warmińsko-Mazurskiemu, zakończyła się pomyślnie. DPW jako jedyna polska inicjatywa zrealizowało tak wiele wydarzeń informacyjnych w tym roku, z których, dzięki platformie WEBEX skorzystało również bardzo wiele osób w Polsce. Wyraził wdzięczność Panu Ambasadorowi i personelowi dyplomatycznemu, dzięki którym możliwe jest utrzymywanie kontaktów z instytucjami europejskimi w Brukseli. Podziękował także wszystkim województwom za współpracę przy wypracowaniu kompromisu co do zapisów i kształtu projektu strategii DPW w Brukseli. Wyraził także zadowolenie, że instrumenty finansowe wypracowane w nowym budżecie europejskim będą do dyspozycji regionów w 2021 roku. Składając wszystkim życzenia świąteczne zwrócił się do Pana Marszałka Jarosława Stawiarskiego, życząc mu pomyślnej koordynacji.

Następnie głos zabrał Pan Jarosław Stawiarski – Marszałek Województwa Lubelskiego, koordynator prac DPW w zbliżającym się 2021 r. Pan Marszałek zaznaczył, że ze względu na ograniczenia DPW nie mógł w bieżącym roku w pełni pracować. Jako Koordynator prac DPW w 2021 r. podzielił się propozycjami, które Województwo Lubelskie zamierza przeprowadzić w ramach DPW: organizację panelu podczas Samorządowego Kongresu Gospodarczego w ramach II Forum Trójmorza, Seminarium na temat programów Interreg. W Planie Działań Wspólnych Domu Polski Wschodniej na rok 2021 przewidziane zostały: wizyty studyjne, spotkania hybrydowe lub wirtualne z ekspertami ds. polityk unijnych, spotkania lobbingowe, wydarzenia dotyczące polityki gospodarczej czy unijnej. Na zakończenie Marszałek Stawiarski złożył świąteczne życzenia oraz życzył wszystkim uczestnikom, by podjęte w Planie Działań DPW zamierzenia mogły być w całości zrealizowane, także w fizycznej formie.

Pan Artur Orzechowski Ambasador RP w Królestwie Belgii zwrócił uwagę na piękną tradycję, którą zapoczątkowało DPW w formie organizacji spotkań wigilijnych. Wyraził uznanie za kontynuację tego zwyczaju i serdecznie podziękował Panu Marszałkowi Brzezinowi za bieżący rok koordynacji, a także za pomoc w organizacji wspólnego wydarzenia pn. Polak Roku w 2016 r. kiedy to Województwo Warmińsko-Mazurskie także było koordynatorem prac DPW. Podziękował wszystkim województwom tworzącym DPW za współpracę w organizacji wydarzeń ekonomicznych, kulturalnych i sportowych. Wyraził

zadowolenie z faktu, że jest takie miejsce w Brukseli, gdzie pięć województw tak dobrze ze sobą współpracuje. Jednocześnie zapewnił, że Ambasada RP będzie starała się inicjatywę pn. Dom Polski Wschodniej dalej promować i uczestniczyć w nowych wydarzeniach. Nowemu Koordynatorowi prac DPW, Panu Jarosławowi Stawiarskiemu – Marszałkowi Województwa Lubelskiego życzył pomyślności w realizacji działań i udanej współpracy z wszystkimi województwami.

Pan Władysław Ortyl – Marszałek Województwa Podkarpackiego złożył na ręce Pana Marszałka Gustawa Marka Brzezina podziękowania za rok koordynacji. Wspomnił także, jak ważny dla wszystkich województw jest Program Operacyjny Polska Wschodnia, który łączy województwa i jak istotne jest, by w tym trudnym czasie wszystkie działania wspólnie realizować. Podkreślił, że wszystkie województwa DPW dążą do rozwoju, czego przykładem jest, np. droga ekspresowa Via Carpatia. Wspomnił także o możliwości poszerzenia inicjatywy DPW o województwo mazowieckie. Pogratulował Marszałkowi Stawiarskiemu i życzył wszystkim pomyślności w realizacji działań.

Życzenia świąteczne złożył także Pan Andrzej Bętkowski – Marszałek Województwa Świętokrzyskiego. Podziękował Panom Marszałkom i wszystkim osobom zaangażowanym w prace DPW. Przy pięknie przystrojonym świątecznym stole, przy którym przemawiał, wyraził zadowolenie z owocnej współpracy i za zorganizowanie spotkanie wigilijnego, podczas którego wszyscy mieli możliwość się zobaczyć. Nawiązując do przemówienia Pana Ambadora, zwrócił także uwagę na fakt, że DPW stało się już marką regionów Polski Wschodniej i że działalność w tej formie powinno się nadal owocnie kontynuować.

Na zakończenie przemawiał Pan Artur Kosicki – Marszałek Województwa Podlaskiego, który złożył życzenia zdrowych, radosnych świąt uczestnikom spotkania: Panu Arturowi Orzechowskiemu – Ambasadorowi RP w Królestwie Belgii, Marszałkom członkowskich województw, Członkom Zarządów, Radnym, pracownikom urzędów marszałkowskich i Domu Polski Wschodniej.– Padły tu słowa, że łączy nas Program Operacyjny Polski Wschodniej. Myślę, że łączy nas coś więcej – wspólny cel, żebyśmy się jeszcze lepiej rozwijali na tle kraju – zaznaczył Marszałek Kosicki odnosząc się do wypowiedzi poprzedników. Dodał też, że to decydujący moment w zakresie ostatecznego kształtu Programu Operacyjnego Polski Wschodniej podkreślając wagę wspólnego zabiegania o jego jak najkorzystniejszą kopertę finansową.

Kończąc wirtualne spotkanie Dyrektor Małgorzata Wasilenko podziękowała wszystkim gościom i uczestnikom wirtualnego wydarzenia. Podkreśliła fakt pomyślnej współpracy i wsparcia oraz życzliwości jakie DPW otrzymało ze swoich urzędów. Wyraziła uznanie za dostępność i szybką realizację działań Pani Elżbiecie Lendo, Głównej Księgowej DPW i Pani Mecenas Elżbiecie Ciesielskiej za pomoc prawną. Licząc na realne uściśnięcie dłoni już wkrótce, zakończyła spotkanie wigilijne życząc wszystkim spokojnych Świąt.

W dniu 5 września 2021 r. odbyła się piąta edycja zawodów biegowych **Polish Run**. Inauguracyjne spotkanie w tym temacie odbyło się w dniu 4 lutego br. w siedzibie Ambasady RP w Królestwie Belgii.

W spotkaniu uczestniczył Ambasador RP w Królestwie Belgii Artur Orzechowski, Radca-Minister Ambasady Paweł Stasikowski, Wicekonsul Kacper Szyndlarewicz, Dyrektor Polskiej Organizacji Turystycznej Dominika Szulc oraz przedstawiciele województw lubelskiego, podkarpackiego, podlaskiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego tworzących Dom Polski Wschodniej w Brukseli.

Zawody na dobre wpisały się już w kalendarz wydarzeń organizowanych w Brukseli.

Piąta edycja zawodów biegowych „**Polish Run**” organizowanych w Brukseli przez Dom Polski Wschodniej i Ambasadę RP w Królestwie Belgii we współpracy z Polską Organizacją Turystyczną zakończyła się wielkim sukcesem.

5 września 2021 r. ponad 1000 zawodników z wielu krajów stawiło się na linii startu by wspólnie pokonać dystanse 10 km, 21 km i 40 km malowniczo wytyczonej trasy przebiegającej przez otaczające Brukselę lasy. Tegoroczna edycja zawodów oferowała wspaniałe trasy biegowe, pozwalając uczestnikom na odkrycie otuliny stolicy Europy przy jednoczesnym poszanowaniu przyrody i podnoszeniu świadomości na temat wpływu, jaki każdy biegacz wywiera na środowisko. Celem wydarzenia była promocja Polski, a w szczególności Regionów Polski Wschodniej, aktywizacja ludzi kochających sport, biegających amatorsko i zawodowo, propagowanie zdrowego i sportowego trybu życia. Do udziału w biegu zaproszona została nie tylko Polonia, ale wszyscy biegacze z Belgii reprezentujący różne narodowości. Poza licznym udziałem Polaków, w biegu uczestniczyli zawodnicy z 25 różnych krajów oraz pracownicy instytucji europejskich, których liczne grono stawiło się na starcie.

Biegowi towarzyszył piknik rodzinny połączony z promocją polskich regionów. Swoje walory turystyczne zaprezentował Dom Polski Wschodniej, w którego skład wchodzi województwa lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie, jak również Polska Organizacja Turystyczna w Belgii, która promowała rowerowy szlak Green Velo. W zgodnej ocenie zarówno organizatorów, jak i uczestników, udział w biegu był doskonałą okazją na „powrót do normalności” podczas trwającej już półtora roku pandemii.

Zwycięzcy w obydwu kategoriach biegu na 10 km otrzymali wysokiej klasy zegarki sportowe ufundowane przez Dom Polski Wschodniej. Weekend w Grand Hotel w Kielcach ufundowany przez Województwo Świętokrzyskie trafił do najszybszego mężczyzny, a wysokiej klasy rower ufundowany przez Polską Organizację Turystyczną otrzymała najszybsza kobieta na mecie. Zwycięzcy otrzymali także vouchery na zabiegi w gabinecie fizjoterapii Shape Care Brussels. W ramach zawodów Polish Run przyznano też nagrody specjalne dla najstarszego uczestnika i najstarszej uczestniczki, którzy otrzymali ufundowane przez Wydział Konsularny Ambasady RP w Królestwie Belgii zegarki.

Każdy z uczestników, który ukończył bieg otrzymał pamiątkowy medal i koszulkę oraz specjalnie przygotowane na tę okazję okolicznościowe skarpetki ufundowane przez Business & Science Poland.

Wyniki zawodów dostępne są na stronie: www.chronorace.be

Więcej informacji na temat zawodów można znaleźć na stronie: www.polishrun.eu

Zapraszamy do śledzenia konta Polish Run i do udziału w kolejnej edycji biegu w 2022 r.

Klub Domu Polski Wschodniej

Ze względu na obostrzenia związane z COVID-19 zaplanowane wydarzenia nie odbyły się.

Konferencje, seminaria, warsztaty wizyty studyjne

W dniu 28 stycznia br. w siedzibie Domu Polski Wschodniej w Brukseli odbyło się spotkanie przedstawicieli pięciu województw tj.: lubelskiego, podkarpackiego, podlaskiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego z Przedstawicielstwem PKP S.A. Spotkanie dotyczyło współorganizacji konferencji poświęconej zagadnieniom związanym ze społecznym, gospodarczym i przemysłowym znaczeniem kolei w Polsce Wschodniej w ramach Europejskiego Roku Kolei 2021.

Unia Europejska ustanowiła rok 2021 „Europejskim Rokiem Kolei”, w celu promocji kolei jako bezpiecznego i przyjaznego środowiska środka transportu. Inicjatywy w ramach ERK2021 mają przyczynić się do zwiększenia znaczenia i udziału transportu kolejowego oraz do dalszej transformacji unijnej gospodarki w kierunku ekologicznego, cyfrowego i innowacyjnego modelu gospodarczego. Najważniejsze cele szczegółowe to, m.in.: podkreślanie europejskiego, transgranicznego wymiaru kolei; zwiększanie wkładu kolei w rozwój gospodarki Unii; promowanie kolei jako istotnego elementu relacji między Unią a państwami z nią sąsiadującymi; promowanie unijnej sieci pociągów nocnych; ([link](#))

Przedstawicielstwo PKP S.A. reprezentował Pan Tomasz Lachowicz – Dyrektor Przedstawicielstwa PKP S.A. w Belgii oraz Pan Krzysztofem Skrobichem – Dyrektor Projektu ds. Funduszy UE Przedstawicielstwa PKP S.A. w Belgii.

Zaproszeni goście podkreślili rolę kolei jako bardzo ważnego i traktowanego priorytetowo zeroemisyjnego środka transportu. Obok żeglugi śródlądowej kolej powinna być uwzględniona w Regionalnych Planach Transportowych, a także w Regionalnych Programach Operacyjnych, co jest niezwykle ważne dla rozwoju województw.

Bardzo ważny w planowaniu rozwoju transportu w regionie jest aspekt tzw. ostatniej mili, mikromobilność i infrastruktury dostępowej (np. rowery, skutery ze stacji do miejsca zamieszkania).

W dniu 30 marca w Lizbonie został oficjalnie zainaugurowany Europejski Rok Kolei, a w czerwcu z Lizbony wyruszył tzw. pociąg TEN – T, który swoją trasę zakończył w lipcu w Lublianie. Na jego pokładzie pojawili się unijni Komisarze, telewizja, radio, prasa. Planowana też była kampania promocyjna w mediach społecznościowych.

Eksperci z Przedstawicielstwa PKP S.A. zaproponowali organizację na poziomach regionalnych konkursów o kolei (edukacja od przedszkola) oraz wdrożenie programu Ambasador Kolei.

Wspólna konferencja odbędzie się 17 listopada w formie hybrydowej.

Seminarium pt. „**Strategie Makroregionalne i Transgraniczne, jako czynnik rozwoju gospodarczego, turystycznego i społecznego regionów**” odbyło się 12 maja br. roku w formie hybrydowej. Celem wydarzenia było podkreślenie rosnącego znaczenia strategii makroregionalnych i transgranicznych jako platform współpracy międzynarodowej między państwami członkowskimi, jak również z państwami trzecimi. Kolejnym celem było

zachęcenie do dialogu nad przyszłością strategii, które są istotne dla rozwoju obszarów, które obejmują.

Wydarzenie oficjalnie otworzyli Marszałek Województwa Lubelskiego, Pan Jarosław Stawiarski, Wiceprzewodniczący komisji COTER w Europejskim Komitecie Regionów, Pan Ivan Žagar oraz Marszałek Województwa Podkarpackiego, Pan Władysław Ortyl.

Seminarium podzielone było na dwa panele, w którym wystąpiło w sumie czternastu prelegentów, a wśród nich Marszałek Województwa Podkarpackiego, Pan Władysław Ortyl, Marszałek Województwa Śląskiego, Pan Jakub Chelstowski, Pan Marian-Jean Marinescu (Poseł do Parlamentu Europejskiego), Pani Marie Clotteau (Dyrektor Stowarzyszenia EUROMONTANA), Pani Małgorzata Jarosińska-Jedynak (Sekretarz Stanu, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej), Pani Daniela Morari (Ambasador Republiki Mołdawii) oraz przedstawiciele z Komisji Europejskiej, Europejskiego Komitetu Regionów oraz urzędów marszałkowskich.

Pierwszy z paneli zatytułowany „*Osiągnięcie efektywności strategii makroregionalnych poprzez zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego*” dedykowany był zaangażowaniu społeczeństwa obywatelskiego w działania zmierzające do osiągnięcia efektywności strategii makroregionalnych. To właśnie obywatele są ich głównymi odbiorcami i beneficjentami, dlatego ważnym jest, aby decydenci na poziomie instytucji UE uznali za kluczowe wsłuchanie się w ich potrzeby oraz problemy. Istniejące strategie makroregionalne udowodniły, że poprzez wielopoziomowe sprawowanie rządów można skutecznie realizować cele polityki spójności i zapewniać zrównoważony rozwój całej UE, jak i państw, aspirujących do członkostwa w jej strukturach.

Drugi panel o tytule „*Skuteczna strategia współpracy transgranicznej kluczem do zapewnienia spójności w regionach*” poświęcony był strategiom transgranicznym, które łączą regiony położone wzdłuż wewnętrznych (a czasami zewnętrznych) granic państw członkowskich. Przyczyniają się one m.in. do rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów przygranicznych. Realizacja strategii transgranicznych została właściwie ukierunkowana terytorialnie i odpowiada potrzebom lokalnym obszarów transgranicznych. Jednak główną rolę w rozwoju współpracy transgranicznej odgrywają przedstawiciele władz lokalnych i regionalnych, wyznaczając jej kierunki. Pandemia COVID-19 wyraźnie pokazała znaczenie spójności obszarów przygranicznych, gdzie wymiana podstawowych usług powinna odbywać się bez względu na dzielące je granice.

„W górach życie mieszkańców wygląda inaczej, inaczej wygląda rolnictwo, inne są koszty budowy infrastruktury, nasze regiony muszą zmagać się z odpływem ludzi, wyzwaniem są także zmiany klimatyczne i utrata bioróżnorodności – podkreślała szefowa Euromontany, wskazując jednocześnie na atuty, które są szansą rozwoju – Mamy w regionach wysoką jakość życia, wspaniałe zasoby naturalne, wysoką jakość produktów rolnych często z małych lokalnych gospodarstw. Musimy się koncentrować na naszych mocnych stronach, a polityka musi uwzględniać nasze problemy, tak aby znaleźć równowagę między potrzebami gospodarczymi a bogactwem natury.” – zaznaczyła Pani Marie Clotteau (Dyrektor Europejskiego Stowarzyszenia Obszarów Górskich EUROMONTANA).

Wydarzenie zamknęła około godzinna dyskusja, w której uczestnicy aktywnie zadawali pytania prelegentom oraz wymieniali się doświadczeniami na temat współpracy transgranicznej w dobie pandemii COVID-19.

Seminarium, którego organizatorem był Dom Polski Wschodniej tłumaczone było na języki: angielski, włoski i rumuński zgromadziło bardzo liczną, ponad 100-osobową widownię łączącą się zdalnie z takich krajów jak: Czechy, Słowacja, Rumunia, Włochy, Belgia, Polska.

W dniu 16 czerwca w Lublinie odbyła się **konferencja „Znaczenie programów Interreg w rozwoju województw Polski Wschodniej”** zorganizowana przez Dom Polski Wschodniej w Brukseli oraz Lubelskie Centrum Konferencyjne w Lublinie. Konferencja miała charakter hybrydowy. W dyskusji wzięli udział przedstawiciele Komisji Europejskiej, Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, przedstawiciele samorządów i świata nauki. Wydarzenie zgromadziło licznych uczestników zainteresowanych tematami poruszonymi przez ekspertów w studio. W konferencji uczestniczyło ponad 260 osób.

Pan Sławomir Tokarski, Dyrektor ds. Europejskiej Współpracy Terytorialnej, makroregionów, Interreg i wdrażania programów, DG Regio, KE podkreślił rolę Domu Polski Wschodniej jako aktywnego organizatora wielu inicjatyw dotyczących ważnych tematów w zakresie europejskiej polityki spójności.

W swojej wypowiedzi Pan Dyrektor podkreślił, iż Komisja Europejska bardzo wysoko ocenia współpracę z Polską jeśli chodzi o Programy Interreg. Zwrócił uwagę na możliwości współpracy w ramach nowej perspektywy finansowej na lata 2021-2027, która ma mieć bardziej uproszczoną procedurę, co stanowi szansę dla regionów. Przypomniał również o wyzwaniach przed, którymi stoimy – okres po pandemii, Europejski Zielony Ład.

W konferencji uczestniczył także wiceminister funduszy i polityki regionalnej Pan Jacek Żalek.

„Wspólnym mianownikiem wszystkich programów Interreg jest współpraca. Sprzyja ona rozwojowi społecznemu i gospodarczemu regionów. Zapewnia przepływ doświadczeń między regionami z różnych państw, a tym samym wspiera działania zmierzające do podniesienia jakości funkcjonowania samorządów” – mówił Wiceminister Żalek

Wiceminister podsumował najważniejsze osiągnięcia programów Interreg i podziękował za aktywne zaangażowanie samorządów województw we wdrażaniu dotychczasowych edycji tych programów.

W swoim wystąpieniu podkreślił, że prace w międzynarodowych grupach roboczych opracowujących nowe programy są bardzo zaawansowane. Konferencja była także okazją do rozmowy o wyzwaniach, jakie stawia przed regionami nowy budżet UE 2021-2027.

Konferencja została podzielona na dwa panele tematyczne. W pierwszym panelu: „Znaczenie programów Interreg w rozwoju województw Polski Wschodniej – doświadczenia ze współpracy partnerskiej” wypowiadali się przedstawiciele samorządów województw lubelskiego, podlaskiego, podkarpackiego, świętokrzyskiego, warmińsko-mazurskiego oraz mazowieckiego. Moderatorem panelu był Pan Rafał Baliński – Dyrektor Departamentu Współpracy Terytorialnej, Ministerstwo FiPR, zaś zaproszonymi gośćmi byli: Pan Zbigniew Wojciechowski – Wicemarszałek Województwa Lubelskiego, Pani Ewa Draus – Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego, Pan Andrzej Bętkowski – Marszałek Województwa Świętokrzyskiego, Miron Sycz – Wicemarszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Janina Ewa Orzełowska – Członek Zarządu Województwa Mazowieckiego, oraz Pani Joanna Sarosiek – Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego, Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego w Białymstoku.

O ile w I części skupiono się na wymianie doświadczeń to w II panelu skoncentrowano się na aspektach praktycznych. W drugiej sesji pn. „Efekty współpracy w ramach projektów Interreg. Dobre praktyki, rezultaty i korzyści – prezentacja konkretnych osiągnięć”, prelegenci dzielili się swoimi spostrzeżeniami co do rezultatów działań jakie są osiąganymi przy pomocy środków z programów Interreg. Dyskusja moderowana była przez Pana Andrzeja Słodkiego – Kierownika Wspólnego Sekretariatu Technicznego Programu Współpracy Transgranicznej Polska – Białoruś – Ukraina, a swoimi doświadczeniami i spostrzeżeniami dzielili się z nami: prof. dr hab. Wiesław Oleszek – Dyrektor Instytutu Uprawy Nawożenia i

Gleboznawstwa Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach, Pani Agnieszka Pieniążek – Prezes Zarządu Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju i Promocji Podkarpacia „Pro Carpathia”, Pani Anna Kucharczyk – Zastępca Dyrektora Departamentu Inwestycji i Rozwoju, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach, Pani Lidia Wójtowicz – Dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej, Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko Mazurskiego w Olsztynie oraz Pan Paweł Rafał Natkowski – Dyrektor Mazowieckiego Szpitala Specjalistycznego w Ostrołęce im. dr Józefa Psarskiego.

Na szczególną uwagę zasługuje Raport z realizacji programów Interreg w województwach Polski Wschodniej w latach 2014–2020, który został opracowany przez Departament Strategii i Rozwoju Urzędu Marszałkowego Województwa Lubelskiego w Lublinie we współpracy z urzędami marszałkowskimi z poszczególnych województw Polski Wschodniej. Dokument został uzupełniony o wnioski i rekomendacje wypracowane podczas konferencji. We wspólnie opracowanym Raporcie podkreśla się kluczowe znaczenie współpracy międzynarodowej polskich województw z regionami Unii Europejskiej oraz krajami sąsiedzkimi, położonymi na zewnętrznych granicach Unii Europejskiej. Współpraca ta możliwa jest dzięki Programom Interreg oraz programom realizowanym w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa.

Przy okazji konferencji Urzędy Marszałkowskie przygotowały raport z realizacji programów Interreg w latach 2014-2020, który jest próbą podsumowania dokonań w tym obszarze i zawiera podstawowe dane z realizacji programów w poszczególnych województwach.

Dom Polski Wschodniej w Brukseli aktywnie uczestniczył w **Samorządowym Kongresie Gospodarczym II Forum Regionów Trójmorza**, który odbywał się w Lublinie. Samorządowy Kongres Gospodarczy II Forum Regionów Trójmorza otworzył Pan Andrzej Duda – Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, a w jego obecności podpisana została Deklaracja Lubelska o powołaniu Sieci Gospodarczej Regionów Trójmorza. Oprócz marszałków pięciu polskich województw dokument podpisało jedenastu samorządowców z Bułgarii, Litwy, Rumunii i Słowacji (łącznie 16 regionów).

Dom Polski Wschodniej organizował panel dyskusyjny: „Połączenia transportowe jako czynnik rozwoju Regionów Trójmorza”.

O potencjale i roli regionów Trójmorza w rozwoju sieci połączeń transportowych rozmawiali Przedstawiciele Komisji Europejskiej: Pani Elżbieta Łukaniuk, Pani Maria Koidu i Pan Mirosław Dybowski. W dyskusji wzięli udział również: Pan Adrian Mazur z Ministerstwa

Infrastruktury, Pan Czesław Warszewicz - Prezes PKP Cargo, Pan Paweł Gruza - Wiceprezes KGHM oraz Pan Andrzej Hawryluk – Prezes Zarządu PLL S.A., zaś moderatorem dyskusji był dr hab Prof. KUL Pan Mieczysław Ryba. Całość debaty podsumował Pan Michał Mulawa - Wicemarszałek Województwa Lubelskiego. Pan Marszałek podkreślił w swojej wypowiedzi dążenia i plany województwa lubelskiego, aby stać się ważną strefą inwestycji przy trasie Via Carpatia.

Debata miała na celu zainicjowanie dyskusji dotyczącej potrzeb i wyzwań dla transportu w zakresie kształtowania polityki, planowania i wdrażania inwestycji w regionach Trójmorza. Podczas dyskusji dokonano przeglądu polityki UE w kontekście w jaki sposób inicjatywa Trójmorza wpisuje się w wizję rozwoju samej Unii Europejskiej. Perspektywę Polski przedstawił Pan Adrian Mazur – Dyrektor z Ministerstwa Infrastruktury, który mówił o tym w jaki sposób polska polityka transportowa wpisuje się w potrzeby rozwoju połączeń w regionach Trójmorza, w tym o kluczowych dla nas projektach.

Dom Polski Wschodniej w Brukseli miał również przyjemność współorganizować w ramach Kongresu Koncert: „Trójmorze Symfonicznie”. Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Lubelskiej pod batutą Pana Wojciecha Rodka uświetniła wydarzenie. W programie znalazły się utwory F. Nowowiejskiego (Uwertura do opery „Legenda Bałtyku”), F. Chopina (II Koncert fortepianowy f-moll, op. 21 cz. 1), W. Kilara („Krzesany”) oraz M. Bachonko („Accotocca”) – solisty koncertu. Wszystkie dzieła nawiązywały do dziedzictwa kulturalnego państw Trójmorza. Prezenterami podczas koncertu byli: Pani Magdalena Ogórek i Pan Grzegorz Miśtał.

W ciągu dwóch dni Kongresu DPW prowadził także stoisko wirtualne, gdzie można było obejrzeć filmy reklamujące walory poszczególnych województw Polski Wschodniej, skorzystać z możliwości bezpośredniej rozmowy z przedstawicielami DPW, zapoznać się z bogatą ofertą gospodarczą i turystyczną regionów oraz obejrzeć ciekawe prezentacje multimedialne.

W całym wydarzeniu wzięło udział ok. 700 osób.

Grupa robocza.

W dniu 25 sierpnia odbyło się **doroczne spotkanie Grupy Roboczej Domu Polski Wschodniej w Krośnie na Podkarpaciu**. Podczas całodziennego wydarzenia omówiono

zmiany w dokumentach strategicznych DPW, uaktualniono bieżący plan pracy oraz uzgodniono plan pracy na rok 2022.

Ponadto:

W związku z obostrzeniami związanymi z pandemią COVID-19 Dom Polski Wschodniej w dalszym ciągu prowadził zintensyfikowaną **działalność informacyjną**. W roku sprawozdawczym przygotowaliśmy i rozesłaliśmy:

Newslettery – 9

Monitoringi:

Polityka badań i innowacji: 3

Polityka spójności terytorialnej: 3

Polityka zdrowotna: 4

Polityka przemysłowa: 4

Polityka rolna: 4

10 października Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego we współpracy z Inspektorem Ochrony Danych Osobowych zorganizowało szkolenie online przeprowadzone przez Pana Pawła Żywickiego z zakresu ochrony danych osobowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego – wybrane aspekty.

Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego we współpracy z DSI oraz kolegami z DPW zakończyło prace nad aktualizacją strony internetowej Domu Polski Wschodniej.

Wigilia Domu Polski Wschodniej – przekazanie koordynacji Województwu Podkarpackiemu odbędzie się w 1 grudnia najprawdopodobniej w formule hybrydowej.

Opracowała:

Małgorzata Wasilenko